

Gymnázium Františka Martina Pelcla

Rychnov nad Kněžnou
Hrdinů odboje 36

GYMNÁZIUM
F. M. PELCLA

Motivační název: „Buřinka aneb je dobré mít pod čepicí...“

**Školní vzdělávací program pro obory vzdělávání 79-41-K/41 Gymnázium
a 79-41-K/81 (kvinta–oktáva)**

verze v.7.2 (platnost od 1. 9. 2020)

Č.j.: 467/07

OBSAH

OBSAH.....	2
1 Identifikační údaje.....	3
1.1 Vzdělávací program čtyřletý/osmiletý (vyšší gymnázium).....	3
1.2 Studijní forma vzdělávání denní.....	3
1.3 Údaje o škole.....	3
1.4 Zřizovatel.....	3
1.5 Platnost ŠVP (verze 7.2) od 1. 9. 2020.....	3
2 Charakteristika školy.....	4
2.1 Historie a velikost školy.....	4
2.2 Umístění školy.....	4
2.3 Materiální, prostorové, hygienické a technické podmínky.....	4
2.4 Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty.....	5
2.5 Spolupráce se ŠR, SRPDŠ, městem Rychnov n. Kn., PPP, ÚP a jinými institucemi.....	5
3 Charakteristika ŠVP.....	6
3.1 Zaměření školy.....	6
3.2 Profil absolventa.....	6
3.3 Organizace přijímacího řízení.....	6
3.4 Organizace maturitní zkoušky.....	6
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie.....	7
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	10
3.7 Začlenění průřezových témat (PT).....	10
4 UČEBNÍ PLÁN.....	18
5 Učební plány.....	19
5.1 Český jazyk a literatura.....	19
5.2 Anglický jazyk.....	31
5.3 Francouzský jazyk.....	33
5.4 Německý jazyk.....	34
5.5 Ruský jazyk.....	53

5.6	Španělský jazyk.....	62
5.7	Matematika.....	63
5.8	Informatika a výpočetní technika.....	68
5.9	Dějepis.....	72
5.10	Základy společenských věd.....	82
5.11	Fyzika.....	95
5.12	Chemie.....	102
5.13	Biologie.....	108
5.14	Zeměpis.....	113
5.15	Hudební výchova.....	121
5.16	Výtvarná výchova.....	126
5.17	Tělesná výchova.....	132
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	140
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	140
7	PŘÍLOHY.....	141

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**1.1 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ČTYŘLETÝ/OSMILETÝ (VYŠŠÍ GYMNÁZIUM)****1.2 STUDIJNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ DENNÍ****1.3 ÚDAJE O ŠKOLE**

Gymnázium Františka Martina Pelcla

Hrdinů odboje 36, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Ředitel:

Mgr. Pavlína Školníková, skolnikova@grk.cz

Tel:

+420 733 124 931

+420 733 124 932

e-mail:

gymrk@grk.cz

http:

www.grk.cz

IČO:

60884703

IZ:

600012557

1.4 ZŘIZOVATEL

Královéhradecký kraj

500 03 Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245

+420 495 817 111

www.kr-kralovehradecky.cz

posta@kr-kralovehradecky.cz

1.5 PLATNOST ŠVP (VERZE 7.2)

OD 1. 9. 2020

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čestný název nese škola po rychnovském rodáku Františku Martinu Pelclovi, který byl prvním profesorem české řeči a literatury na Karlově univerzitě v Praze

2.1 HISTORIE A VELIKOST ŠKOLY

Gymnázium Františka Martina Pelcla v Rychnově nad Kněžnou je státní středně velká škola. Založena byla roku 1714 hrabětem Norbertem Leopoldem Kolowratem, majitelem rychnovského panství, ve spolupráci s rektorem piaristické koleje v Litomyšli. Žáci se zde učili náboženství, čtení, psaní, počty a předměty latinských škol. Na škole se žáci učili češtině i němčině. Škola byla zpočátku čtyřtřídní, později osmitřídní, první maturitní zkoušky proběhly v roce 1872. Po první světové válce budova piaristického gymnázia vyhořela, žáci se dočkali nové gymnaziální budovy, která nesla název Pelcovo státní reálné gymnázium v r. 1924. Po druhé světové válce gymnázium pokračovalo ve výuce přes dílčí změny, kdy byla škola přejmenována na jedenáctiletou střední školu (r. 1954), dále na střední všeobecně vzdělávací školu (v r. 1961), aby opět od r. 1972 byla škola gymnáziem, a od r. 1989 nese název Gymnázium F. M. Pelcla. V r. 1982 byla k historické budově přistavěna nová budova a v r. 1996 byla dána užívání sportovní hala. Po r. 2002 se stala škola po celkové generální opravě bezbariérovou. V roce 2004 byla sportovní hala pojmenovaná po olympijském vítězi z Atén v desetiboji Romanu Šebrlovi. Škola poskytuje všeobecné gymnaziální vzdělávání pro více jak 500 žáků v osmiletém a čtyřletém studiu. Speciální příprava na VŠ probíhá v posledních dvou ročnících VG, a to formou výuky volitelných, popř. nepovinných předmětů.

2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Škola je umístěna poblíž centra města, v dostupné vzdálenosti od autobusového a vlakového nádraží. Část žáků dojíždí z Týniště n. Orli., Kostelce n. Orli., Solnice i Dobruška. Škola se nachází v hezkém prostředí u malého městského parčíku, v zadní části objektu před Sportovní halou Romana Šebrleho je také parková zóna. Škola má vlastní školní hřiště. Celý objekt školy tvoří kompaktní celek, který svým umístěním i funkčností plně vyhovuje potřebám gymnaziálního vzdělávání.

2.3 MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, HYGIENICKÉ A TECHNICKÉ PODMÍNKY

Výuka probíhá ve 30 učebnách (z toho je 6 jazykových, 2 počítačové, 1 hudební, 1 výtvarná, 3 laboratoře – Bi, F, Ch, posilovna), dále v malé tělocvičně, ve sportovní hale a na školním hřišti. Pro zabezpečení výuky tělesné výchovy škola užívá v jarním a podzimním období lehkotletický stadion a v zimním období ledovou plochu městského krytého

klužiště. V rámci materiálně technického zabezpečení výuky stojí za zmínku vybavení 2 počítačových učeben se 34 počítači. Škola je dobře vybavena kvalitní AV technikou (dataprojektor téměř ve všech učebnách), digitální kamerou, ozvučovací aparaturou – pevnou i přenosnou, kvalitně jsou vybaveny laboratoře biologie, chemie, fyziky, kopírovací stroje pro pedagogy, žáky i kancelář. Objekt školy je po generální opravě z roku 2002 bezbariérovou a plně funkční budovou.

2.4 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola organizuje již více než 20 let pro žáky mezinárodní projekty s výměnou zahraničních studentů – SRN (Braunschweig), Holandsko (Gouda), Ukrajina (Dubno).

Žáci se dále účastní vícedenních tematických zájezdů do Francie, Anglie, Itálie a Polska.

2.5 SPOLUPRÁCE SE ŠR, SRPDS, MĚSTEM RYCHNOV N. KN., PPP, ÚP A JINÝMI INSTITUCEMI

Školská rada

- byla ustavena k 1. 1. 2006, byly řešeny základní úkoly vyplývající ze školského zákona

SRPG (Spolek rodičů a přátel gymnázia)

- s tímto spolkem spolupracuje škola dlouhodobě, spolupráce probíhá v mnoha aktivitách, např. šerpování a vyřazení studentů, finanční podpora sportovních a kulturních aktivit, organizace školního plesu, při návštěvách partnerských zahraničních škol, pro organizování školních výročí

Město Rychnov n. Kn.

- při návštěvách partnerských škol
- při návštěvách politických subjektů města Rychnova nad Kněžnou ve škole
- při podpoře financování společných zájmů ve sportovní hale
- při organizaci kulturní akce Poláčkovo léto, Šlitrovo jaro

PPP (Pedagogicko-psychologická poradna)

- kontakt mezi rodiči žáků školy a poradnou
- při řešení výchovných problémů žáků školy (konzultaci)
- při realizaci psychologických testů v rámci přijímacích zkoušek pro žáky osmiletého studia

ÚP (Úřad práce)

- spolupráce při výběru povolání, dalších škol
- návštěva ÚP – informačního centra žáků 3. a 4. ročníků
- spolupráce při školské výstavě středních škol

Dále škola spolupracuje se ZUŠ (základní umělecká škola), Charitním domovem, ÚSP (Ústav sociální péče), Rychnovským zpravodajem. Spolupracujeme také s institucemi zajišťujícími charitativní sbírky (ADRA, Bílá pastelka, Sluníčkový den a další).

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Gymnázium Františka Martina Pelcla je jedním z nejstarších gymnázií v Královéhradeckém kraji. Z hlediska kvality výchovy a vzdělávání je dlouhodobě nadprůměrné. Hlavním cílem školy je připravit žáky na úspěšné složení nové maturitní zkoušky, na vysokoškolské studium a úspěšnou seberealizaci v osobním životě i ve společnosti. Toho chceme dosáhnout především diferenciací širokou nabídkou volitelných předmětů v předposledním a posledním ročníku. Školní vzdělávací program tak vychází vstřícně individuálním požadavkům žáků a zároveň je dostatečně otevřený, aby mohl pružně reagovat i na potřeby regionu i státu. Velký důraz klademe na kvalifikovanost učitelů, a to jak po stránce odborné, tak i pedagogické. Nezbytnou podmínkou pro jejich práci je další vzdělávání i aktivní používání ICT. Škola realizuje dva obory vzdělání: osmiletý a čtyřletý. Z pohledu ŠVP je základem osmiletý obor vzdělání, který se dělí na nižší a vyšší gymnázium. ŠVP pro vyšší gymnázium je realizován i ve čtyřletém studijním oboru, proto byl vytvořen jeden komplexní ŠVP pro oba obory vzdělání.

3.2 PROFIL ABSOLVENTA

Gymnázium Františka Martina Pelcla vzdělává své žáky tak, že jeho absolventi jsou schopni orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění ve svém regionu. Jsou sociálně zralí, jsou si vědomi svých práv a povinností a ctí demokratické principy fungování společnosti.

Absolvent našeho gymnázia je schopen rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný. Umí komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i v cizím jazyce a prakticky používat ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání. Je schopen samostatně se učit a samostatně řešit úkoly. Své znalosti a dovednosti dále tvořivě rozvíjí a propojuje, chápe nutnost celoživotního vzdělávání. Umí pracovat v týmu, vhodně a přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor. Absolvent našeho gymnázia se orientuje v základech různých oborů, aby si mohl vybrat studijní obor na vysoké škole a povolání podle svých zájmů a schopností.

Na základě své volby v posledních dvou ročnících disponuje vzděláním obohaceným o hlubší poznání přírodních nebo humanitních věd. Absolvent s přírodovědným zaměřením rozumí metodám přírodovědného výzkumu a v matematické gramotnosti dosahuje takové úrovně, aby splnil požadavky pro zahájení vysokoškolského studia přírodovědného nebo technického, popř. ekonomického zaměření. Absolvent s humanitním zaměřením rozumí metodám společenskovedního výzkumu, chápe historické, sociální a ekonomické souvislosti vývoje společnosti a je připraven na vysokoškolské studium společenskovedních oborů. Má možnost dosáhnout takových znalostí mateřského nebo některého cizího jazyka, aby splnil i požadavky pro zahájení studia filologického zaměření.

3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

3.3.1 Čtyřleté studium

Přijímací zkouška na čtyřleté studium se koná písemně v určeném termínu ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP ZV a Matematika z RVP ZV. Termín přijímacích zkoušek stanoví MŠMT, jednotné testy přijímacích zkoušek sestavuje Cermat. Do celkového bodového skóre se poměrným způsobem započítávají i body za průměrný prospěch ze ZŠ. (Váha jednotlivých částí zkoušky je upřesňována ředitelem školy a zpravidla má tyto hodnoty: 20 % průměrný prospěch ze ZŠ, 40 % přijímací zk. z Čj, 40 % přijímací zk. z matematiky).

3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Maturitní zkoušky probíhají podle aktuálně platných zákonných předpisů.

3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

3.5.1 Klíčové kompetence

Gymnázium rozvíjí u svých žáků základní schopnosti. Jedná se o kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní (nižší gymnázium) a k podnikavosti (pouze pro vyšší gymnázium). Tyto kompetence jsou rozvíjeny různými výchovnými a vzdělávacími strategiemi. Dále jsou uvedeny společné postupy vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- vedeme žáky k uvědomění si významu vzdělávání v životě člověka - připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k pochopení toho, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti než známka na vysvědčení
- na praktických příkladech ze života vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti při učení
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo považujeme za prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- ve všech vzdělávacích oborech podporujeme používání cizího jazyka a prostředků výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, aby měl žák z učení radost
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- učíme žáky nemít strach z problémů - problém není hrozba, ale výzva
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- na modelových příkladech ve svých vzdělávacích oborech žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení, netradiční způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- v rámci svých vzdělávacích oborů učíme, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**vést žáky k otevřeně, všestranně a účinně komunikaci**

- prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- ve všech vzdělávacích oborech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.
- učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých**

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, umožňujeme žákům podíl na jejich formulaci

KOMPETENCE OBČANSKÉ**vychovávat žáky aby**

- vystupovali jako svobodní občané, plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- pochopili zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- byli ohleduplní k ostatním, připraveni ochotně a účinně pomoci v různých situacích
- netolerovali sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovali projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

- netolerovali agresivní, hrubé, vulgární a nezdvorné projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerovali nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbali na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřních normách školy
- pěstovali úctu k druhým lidem i k sobě

K tomu využíváme následující postupy:

- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- v každodenním styku upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, policie
- rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme
- jakoukoli formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele
- problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

- učíme žáky rozhodovat se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjíme u žáků jejich osobní i odborný potenciál tak, aby rozpoznali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- vedeme žáky k uplatňování aktivního a iniciativního přístupu a tvořivosti, ke sledování inovací v různých oborech lidské činnosti
- vedeme žáky k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, k využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci svých aktivit
- rozvíjíme u žáků tyto vlastnosti: usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu
- učíme žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést
- vedeme žáky k pochopení podstaty a principů podnikání, zvažování jeho možných rizik, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, pochopení reality tržního prostředí a dalších faktorů

V tabulkách s učebními osnovami jednotlivých vzdělávacích oborů jsou uvedeny kompetence následujícími zkratkami:
(KU–k učení, KRP – k řešení problémů, KK – komunikativní, KSP – sociální a personální, KO – občanská)

3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a z vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Záměrem vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, u kterých je předpoklad dalšího studia, je jejich zapojení do vzdělávání na gymnáziu a do následného studia na vysoké škole.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je plně bezbariérová, tudíž přizpůsobena pro příjemné studium i pro pohybově handicapované žáky.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb, zjišťování míry podpůrných opatření a posuzování možností žáků při jejich vzdělávání poskytuje se souhlasem rodičů pomoc Pedagogicko-psychologická poradna v Rychnově nad Kněžnou.

Pro vzdělávání těchto žáků individuálně integrovaných je možné vytvářet plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány na doporučení PPP, poskytneme jim konzultace, případně možnost individuálních zkoušek.

Při výuce je nutné uplatňovat zdravotní hlediska, respektovat individualitu a potřeby žáka, uplatňovat princip diferenciací a individualizace při stanovení obsahu, forem a metod výuky, umožnit ze zdravotních důvodů uvolnění z některého vzdělávacího oboru, umožnit v odůvodněných případech osobní asistenci v souladu s legislativou.

Při integraci těchto žáků do třídního kolektivu je nezbytná pomoc třídního učitele, výchovného poradce, rodičů žáka.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Za mimořádně nadaného lze považovat žáka, který vykazuje mimořádně vysokou úroveň výkonů v úzké části, nebo v celém spektru lidských činností. Mimořádné nadání se projevuje rychlejším vývojem v činnostech, v nichž žák projevuje mimořádné schopnosti. Jedinec může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání, na druhé straně je možné, že žák mimořádně nadaný bude v některých činnostech průměrný.

Proto, aby bylo vzdělávání těchto žáků na našem gymnáziu kvalitní, spolupracujeme se základní školou, odkud žáci přichází.

Základní škola poskytne souhrnné hodnocení, výsledky ve výuce, soutěžích, olympiádách.

Nezbytně nutná je i spolupráce školy s rodinou žáka a psychologické posouzení z pedagogicko-psychologické poradny.

Zároveň škola vytváří ve výuce různé příležitosti, při kterých by měl mít každý žák možnost objevit a projevit své nadání. V případě, že učitel při výuce zjistí, že žák projevuje některé mimořádné schopnosti, měl by žákovi a jeho rodičům doporučit návštěvu pedagogicko-psychologické poradny, kde bude žák odborně psychologicky diagnostikován.

Mimořádně vzdělaný žák se může vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu. Zároveň může souběžně docházet na výuku některých vzdělávacích oborů do vyšších tříd, zúčastňovat se soutěží na republikové a mezinárodní úrovni, zvolit si volitelné a nepovinné vzdělávací obory, věnovat se samostudiu ve studovně, zapojit se do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.

V průběhu vzdělávání je důležitá spolupráce mezi učiteli, kteří mimořádně nadaného žáka v jednotlivých vzdělávacích oborech vyučují.

3.7 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (PT)

Průřezová témata jsou začleněna do výukového obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů. Odkazy na jejich implementaci jsou v tabulkách obsahových náplní jednotlivých vzdělávacích oborů.

PT1 Osobnostní a sociální výchova**1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**

- 1.1.1 „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
- 1.1.2 jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám ztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
- 1.1.3 jak jsem schopen vnímat se pozitivně
- 1.1.4 jak rozumím vlastní jedinečnosti
- 1.1.5 jaká/jaký chci být a proč
- 1.1.6 co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
- 1.1.7 jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
- 1.1.8 můj vztah k lidem
- 1.1.9 jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
- 1.1.10 co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
- 1.1.11 jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
- 1.1.12 jak být připraven na životní změny
- 1.1.13 já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)

1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- 1.2.1 reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
- 1.2.2 péče o sebe sama
- 1.2.3 předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.
- 1.2.4 strategie zvládnutí zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily
- 1.2.5 relaxace
- 1.2.6 celková péče o vlastní zdraví
- 1.2.7 jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúčinnému nátlaku
- 1.2.8 kde vyhledávat inf. a prof. poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize
- 1.2.9 jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
- 1.2.10 systematickosti mých snah a činností
- 1.2.11 mé organizační schopnosti a dovednosti
- 1.2.12 já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
- 1.2.13 jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
- 1.2.14 jak se ovládám v situacích řešení problémů
- 1.2.15 jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby
- 1.2.16 jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit

1.3 Sociální komunikace

- 1.3.1 verbální a neverbální komunikace (specifika)
- 1.3.2 co vím o svém komunikačním chování
- 1.3.3 lidská komunikace a jak jí rozumím
- 1.3.4 dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:
- 1.3.5 vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
- 1.3.6 rozumějící komunikace (porozumění komun. signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
- 1.3.7 respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
- 1.3.8 přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);
- 1.3.9 pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
- 1.3.10 tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
- 1.3.11 účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).

1.4 Morálka všedního dne

- 1.4.1 jaké jsou mé hodnotové žebříčky
- 1.4.2 jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
- 1.4.3 jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne
- 1.4.4 jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
- 1.4.5 jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě
- 1.4.6 jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem
- 1.4.7 jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)
- 1.4.8 moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
- 1.4.9 já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji

1.5 Spolupráce a soutěž

- 1.5.1 můj vztah ke spolupráci a k soutěži
- 1.5.2 které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
- 1.5.3 nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
- 1.5.4 jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
- 1.5.5 jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
- 1.5.6 jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj
- 1.5.7 jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
- 1.5.8 sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
- 1.5.9 jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady
- 1.5.10 jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách
- 1.5.11 jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám
- 1.5.12 jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2.1 Globalizační a rozvojové procesy

- 2.1.1 teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka
- 2.1.2 historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni
- 2.1.3 geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí; zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšováním vzájemné závislosti
- 2.1.4 perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence
- 2.1.5 ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace světového hospodářství – národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba; globální ekonomická nerovnost – nerovnoměrnost v rozložení a rozvoji světového hospodářství, centra a periferie výroby a spotřeby; koncentrace hospodářské a politické moci
- 2.1.6 globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky
- 2.1.7 lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. glokalizace vůči globalizaci)
- 2.1.8 kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace
- 2.1.9 člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti); chápání národní a evropské identity, vlivy na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu

2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

- 2.2.1 nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus
- 2.2.2 chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení
- 2.2.3 nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh
- 2.2.4 světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí
- 2.2.5 zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
- 2.2.6 vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání
- 2.2.7 životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
- 2.2.8 nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu
- 2.2.9 lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy
- 2.2.10 politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor

2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

- 2.3.1 historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka
- 2.3.2 mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN
- 2.3.3 možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce

- 2.3.4 lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí (projekt Millenium Development Goals) – konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby
- 2.3.5 humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi; rozvojová spolupráce reprezentující veškeré aktivity, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých
- 2.3.6 země; důvody, způsoby a formy realizace
- 2.3.7 světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování
- 2.4 Žijeme v Evropě**
  - 2.4.1 geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
  - 2.4.2 evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
  - 2.4.3 shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
  - 2.4.4 evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace
  - 2.4.5 významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; významní Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
  - 2.4.6 významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska
  - 2.4.7 historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
  - 2.4.8 politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky
  - 2.4.9 ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu: zásadní transformační procesy
  - 2.4.10 vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy
- 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě**
  - 2.5.1 vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR
  - 2.5.2 vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich
  - 2.5.3 proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání
  - 2.5.4 podmínky a možnosti studia v zahraničí
  - 2.5.5 významné zahraniční univerzity
  - 2.5.6 stipendia na zahraničních univerzitách
  - 2.5.7 srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

PT3 Multikulturní výchova

3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů

- 3.1.1 Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
- 3.1.2 Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu
- 3.1.3 V čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí
- 3.1.4 Jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)
- 3.1.5 Které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)

- 3.1.6 Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního
- 3.1.7 napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet
- 3.1.8 Jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus
- 3.1.9 Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)
- 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality**
  - 3.2.1 Jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících
  - 3.2.2 Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority
  - 3.2.3 Jak reagují na osoby, jejichž myšlení, citění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
  - 3.2.4 Z čeho vzniká strach z cizinců
  - 3.2.5 Jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
  - 3.2.6 Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.
- 3.3 Vztah k multiligvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí**
  - 3.3.1 Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
  - 3.3.2 Jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)
  - 3.3.3 Na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru
  - 3.3.4 Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
  - 3.3.5 Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
  - 3.3.6 Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům

PT4 Environmentální výchova

- 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí**
  - 4.1.1 Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
  - 4.1.2 Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
  - 4.1.3 Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému
- 4.2 Člověk a životní prostředí**
  - 4.2.1 Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti
  - 4.2.2 Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany
  - 4.2.3 Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí
  - 4.2.4 Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost
  - 4.2.5 K čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají
  - 4.2.6 Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí
  - 4.2.7 Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
  - 4.2.8 Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny
  - 4.2.9 Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení

- 4.2.10 Které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje
- 4.2.11 Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva

4.3 Životní prostředí regionu a České republiky

- 4.3.1 S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
- 4.3.2 Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR
- 4.3.3 Které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí
- 4.3.4 Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie

PT5 Mediální výchova

5.1 Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)

- 5.1.1 vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
- 5.1.2 vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)
- 5.1.3 financování médií (reklama, poplatky, efektivita realizovaná standardizací)
- 5.1.4 profesně etické kodexy
- 5.1.5 lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři)
- 5.1.6 jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď)
- 5.1.7 organizace práce v médiích: jak vzniká zpráva, jak vzniká zábavní pořad, práce v redakci, výrobní štáb
- 5.1.8 práce v produkčním týmu „školního média“ (tištěné periodikum, rozhlasové či televizní vysílání, internetové periodikum), rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel („třídní mediální ombudsman“)
- 5.1.9 příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)
- 5.1.10 komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)

5.2 Mediální produkty a jejich významy (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)

- 5.2.1 kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
- 5.2.2 rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
- 5.2.3 vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
- 5.2.4 výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
- 5.2.5 stereotypy, které se projevují v mediálních reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
- 5.2.6 hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
- 5.2.7 mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)

- 5.2.8 reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)
- 5.2.9 příprava „ideálního“ časopisu pro mládež (co v reálných časopisech žáci považují za zajímavé a co v nich postrádají)
- 5.2.10 příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu
- 5.2.11 příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů
- 5.2.12 příprava televizního vystoupení založeného na textu z denního tisku (rozdíl mezi psaným a mluveným projevem)
- 5.3 Uživatelé (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)**
  - 5.3.1 co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti
  - 5.3.2 jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina
  - 5.3.3 média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)
  - 5.3.4 jak se měří a popisuje publikum (náklad, čtenost, sledovanost, podíl na trhu)
  - 5.3.5 co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika (volnost vyložit si sdělení po svém)
  - 5.3.6 návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize,
  - 5.3.7 „boj o dálkové ovládní“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.)
  - 5.3.8 sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor
  - 5.3.9 ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce
- 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí)**
  - 5.4.1 vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)
  - 5.4.2 předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
  - 5.4.3 vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)
  - 5.4.4 činnost „mediální poradny“ (jak rozpoznat návyky mediální konzumace a jak je měnit)
  - 5.4.5 příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma „vliv médií“ (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)
- 5.5 Role médií v moderních dějinách (vědomí postavení médií ve společnosti)**
  - 5.5.1 čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních médií
  - 5.5.2 co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce
  - 5.5.3 moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná
  - 5.5.4 kdy vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo
  - 5.5.5 jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu
  - 5.5.6 která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč
  - 5.5.7 média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce, proč se v nepřehledných, zlomových okamžicích uplatňuje rozhlas
  - 5.5.8 role médií v dějinách obce

4 UČEBNÍ PLÁN

Vyšší stupeň gymnázia a čtyřletý studijní obor (s rozpracováním obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP).

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyšší gymnázium (VG)					RVP	
		ŠVP					Min. č. d.	Disp. č. d.
		1/5	2/6	3/7	4/8	VG		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	4	4	4	16	12	4
	Anglický jazyk	3	3	3	4	13	12	1
	Druhý cizí jazyk	3	3	3	4	13	12	1
Matematika a její aplikace	Matematika	3	4	3	4	14	10	4
Informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	2	1	2	-	5	4	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	3	1	8	36	5
	Základy společenských věd	2	2	2	3	9		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	-	6		
	Chemie	2	2	2	-	6		
	Biologie	2	2	2	-	6		
	Zeměpis	2	2	2	-	6		
Umění a kultura	Hudební výchova*	2	2	-	-	4		
	Výtvarná výchova*							
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	-
Člověk a svět práce	Laboratorní cv. z fyziky**	1	1	-	-	2	-	6
	Laboratorní cv. z biologie**	1	1	-	-	2		
	Laboratorní cv. z chemie**	1	1	-	-	2		
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné předměty	-	-	4	8	12	8	4
Průřezová témata***		-	-	-	-	-	-	-
		34	34	34	30	132	106	26
Celková povinná časová dotace		132					132	

Poznámky k učebnímu plánu

* žáci si zvolí Hudební nebo Výtvarnou výchovu, třída se dělí na skupiny

** třída se dělí na skupiny ve čtrnáctidenních cyklech

*** průřezová témata jsou organicky začleněna do vzdělávacího obsahu všech vzdělávacích oborů, v tabulkách s konkretizací učiva jsou na ně odkazy

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je začleněn do vzdělávacích oborů

- Základy společenských věd (Zdravý způsob života a péče o zdraví, Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)
- Biologie (Zdravý způsob života a péče o zdraví – výživa, pohlavní styk, těhotenství, první pomoc; Změny v životě člověka a jejich reflexe – repr. zdraví, asist. reprodukce)
- Tělesná výchova (Zdravý způsob života a péče o zdraví – první pomoc)

5 UČEBNÍ PLÁNY

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek s konkrétním učivem a výstupy, realizací klíčových kompetencí, začleněním průřezových témat a časovým rozvržením. Tyto tabulky mají funkci tematických plánů, které slouží ke kontrolní a hospitační činnosti. Učební osnovy volitelných vzdělávacích oborů budou zpracovány do konce srpna 2010.

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.1.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Hlavním cílem vzdělávacího oboru je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Hlavním cílem vzdělávacího oboru je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

Obsahem jazykové a stylistické části je schopnost správně a přehledně využívat všechny složky českého jazyka, zvládnout zásady pravopisu a spisovné výslovnosti.

Další součástí je schopnost odlišit různé varianty národního jazyka a jednotlivé části analyzovat. Žáci se učí základní zásady stylistiky – v mluveném projevu užití vhodných jazykových i nonverbálních prostředků, v psaném projevu správnost členění textů, pořizování výpisků a konspektů, učí se efektivně a samostatně využívat různé informační zdroje. Žák je schopen samostatně vytvářet různé slohové útvary s jejich charakteristickými rysy. Součástí prověřování příslušných kompetencí je 90ti minutová písemná slohová práce v každém pololetí ve všech ročnících. Vzhledem k maturitní písemné práci se v závěrečném ročníku píše práce pouze v 1. pololetí.

Literární výchova – rozlišení uměleckých a neuměleckých textů, objasnění rozdílů mezi fiktivním a reálným světem, správná interpretace textů, rozlišení a specifikace užitých jazykových prostředků. Umí vysvětlit specifickou vývoje české literatury v kontextu k literatuře světové, tvořivě využívá informace z odborné literatury a získané schopnosti uplatňuje ve vlastním individuálním stylu. Umí rozlišit texty literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor umí argumentačně doložit.

Vzdělávací obor se vyučuje v 1. – 4. ročníku a odpovídajících ročnících vyššího gymnázia s hodinovými dotacemi podle učebního plánu.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávacího oboru český jazyk a literatura

Český jazyk – očekávané výstupy

UČITEL:

- snaží se o prolínání všech tří složek vzdělávacího oboru
- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- volí metody a formy práce podporující zájem žáků o mateřský jazyk
- vede žáky k používání jazykových příruček
- témata slohových prací volí s ohledem na zájmy žáků

- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák:

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné nebo počítačové podobě
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování
- využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení

Komunikační a slohová výchova

Žák:

- odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení, fakta je schopen ověřit
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně ho využívá
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném používá řečové i neřečové prostředky
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a užívá zásady pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – poznámky, výpisky, referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo (U)

- čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací), kritické, prožitkové
- naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, využití zvukových prostředků a prostředků mimojazykových), zážitkové
- mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, projev připravený i nepřipravený, referát, diskuse
- písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (výpisek, žádost, dopis, objednávka, životopis, pozvánka, charakteristika, líčení, výklad, úvaha)

Jazyková výchova (OVO)

Žák:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozliší a doloží v textu způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
- samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky
- třídí slovní druhy, tvoří a vědomě používá spisovné tvary slov
- využívá znalosti o jazyce při tvorbě jazykových projevů
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo (U)

- zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, pauzy a frázování
- slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby
- tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- skladba – výpověď a věta, stavba věty, slovosled, větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavby textu
- pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
- obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků, národní jazyk a jeho rozvrstvení, jazyková norma, kultura řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky

Literární výchova (OVO)

Žák:

- uceleně reprodukuje přečtený text, popíše strukturu a jazyk díla
- rozpozná základní rysy individuálního stylu autora
- formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a znalosti literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, jejich funkci a výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo (U)

- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes a reprodukce textu, záznam hlavních myšlenek, dramatizace, tvoření vlastních textů, výtvarný doprovod k literárním textům
- způsoby interpretace literárních a jiných děl
- základy literární teorie a historie – struktura díla, jazyk díla, literatura umělecká a věcná
- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, lyrika, epika, představitel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a komunikace – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně; ČESKÝ JAZYK PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 1, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Úvod do studia jazyka Jazykové příručky	- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů	KU, KO	6.1 6.3 6.5	září	
Čeština a příbuzné jazyky - Jazykové rodiny a skupiny - Úvary národního jazyka	- popíše základní rysy češtiny - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků - popíše vývojové tendence jazyka - odlišuje různé variety národního jazyka	KU, KO, KSP, KŘP		říjen	
Mezilidská komunikace - Komunikační situace - Účastníci komunikace - Komunikační strategie	- naučí se základům mezilidské komunikace - volí adekvátní komunikační strategii - zvládá schopnost adekvátně reagovat, zohlední partnera a publikum - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní - vhodně využívá neverbální prostředky	KK, KŘP		listopad	
Základy stylistiky - Funkční styly - Slohové postupy a útvary Prostěsdělovací styl - Krátké informační útvary - Dopis	- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu, posoudí kompozici a slovní zásobu - rozpozná funkční styly - v textu identifikuje dominantní slohový postup - v psaném i mluveném projevu vhodně užívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků - volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - využije své znalosti při tvoření krátkých informačních útvarů - napíše formální i neformální dopis	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		prosinec leden	1. písemná práce
Zvuková stránka jazyka - Úvod do fonetiky - Hláskosloví - Spodoba znělosti - Zvukové prostředky souvislé řeči	- ovládá zásady spisovné výslovnosti - vhodně užívá zvukové prostředky řeči - pochopí systém českých hlásek	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		únor	

Grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> - Písmo, jeho vznik a druhy - Vývoj českého pravopisu - Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše tendence ve vývoji pravopisu - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu - zvládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí - efektivně pracuje s jazykovými příručkami 	KU, KŘP, KK		březen	
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> - Základní vlastnosti vypravování - Kompozice vypravování - Jazykové prostředky vypravování - Vypravování jako slohová práce 	<ul style="list-style-type: none"> - naučí se sestavit příběh se zápletkou - volí vhodné prostředky podle jejich funkce - rozezná typy kompozic, dokáže vhodně členit text - naučí se myšlenkovou návaznost - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog, vnitřní monolog - dokáže rozlišit a použít přímou a nepřímou řeč 	KU, KŘP, KK, KD		duben květen	2. písemná práce
Procvičování pravopisu Opakování probraného učiva	<ul style="list-style-type: none"> - upevní si pravidla českého pravopisu - dokáže najít a opravit pravopisnou chybu v daných jevech 	KU, KŘP		červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk: literatura – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně; NOVÁ LITERATURA PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 1, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Umění a kulturní hodnoty Základy literární teorie Literární žánry a útvary Struktura literárního díla	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základy literární teorie, prostředky užívané autory (figury, tropy, rýmy, motiv, téma) - odliší principy uměleckého a neuměleckého textu - rozliší literární žánry a útvary - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor argumentačně zdůvodní 	KU, KO	6.1 6.2 6.4 6.5	září	
Vznik a počátek literatury Starověká orientální literatura <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace světa 	<ul style="list-style-type: none"> - definuje odlišnosti orientálního myšlení od evropského - vystihne podstatné rysy orientálních literatur 	KU, KSP, KŘP		říjen	
Starověká antická literatura <ul style="list-style-type: none"> - Řecká kultura - Římská kultura 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí význam antické literatury pro vývoj evropské, základy dramatu, odborné literatury - 	KK, KO, KSP		listopad	
Středověká evropská literatura <ul style="list-style-type: none"> - Středověké eposy 	<ul style="list-style-type: none"> - ve středověké literatuře interpretuje literární hrdiny, vzory a způsoby myšlení 	KU, KK,		prosinec	

<i>Středověká česká literatura</i> - Staroslověnské písemnictví - Česká a latinská tvorba	- popíše význam náboženských textů - vystihne podstatné rysy středověké literatury	KU, KK,		leden	
- Satira v české středověké tvorbě - Počátky českého dramatu <i>Husitská literatura</i>	- rozliší pojmy laicizace a demokratizace literatury - popíše význam kritiky společnosti a důvody jejího nástupu	KK, KŘP		únor březen	
<i>Renesance a humanismus v evropské literatuře</i>	- uvědomí si změny evropského v evropském umění a myšlení - vystihne podstatné rysy renesance	KO, KK, KŘP, KSP		duben	
<i>Renesance a humanismus v českých zemích Baroko</i>	- pochopí odlišnosti ve vývoji renesanční literatury české a evropské - zhodnotí význam tvorby barokních autorů jednotlivých národních literatur - zhodnotí význam domácí a exilové tvorby (osobnost J. A. Komenského)	KO, KK, KŘP, KSP		květen	
<i>Klasicismus a osvícenství Preromantismus</i>	- zhodnotí význam tvorby významných autorů jednotlivých národních literatur - interpretuje literární díla za použití literárně teoretické terminologie	KO, KK, KŘP, KSP		červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a komunikace – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně; ČESKÝ JAZYK PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 2, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Opakování z minulého ročníku Vybrané pravopisné jevy	<ul style="list-style-type: none"> - upevní si pravidla českého pravopisu - s oporou příruček řeší složitější pravopisné případy 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.3 6.5	září	
Odborný styl Popis <ul style="list-style-type: none"> - Statický popis - Dynamický popis 	<ul style="list-style-type: none"> - používá různé prostředky vedoucí ke srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - vhodně využívá výrazové prostředky typické pro popis 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		říjen listopad	1. písemná práce
Nauka o slovní zásobě <ul style="list-style-type: none"> - Význam slova - Vrstvy slovní zásoby - Rozšiřování slovní zásoby - Způsoby tvoření nových slov - Frazeologie 	<ul style="list-style-type: none"> - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vysvětlí změny ve slovní zásobě, způsoby obohacování - vysvětlí význam frazeologických spojení - pracuje s vhodnými příručkami a vyhledává v nich požadované informace 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		prosinec leden	
Líčení <ul style="list-style-type: none"> - Jazykové prostředky a kompozice Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní a vnější charakteristika - Přímá a nepřímá charakteristika - Jazykové prostředky a kompozice 	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce - dokáže vhodně členit text - je schopen napsat subjektivně a citově zabarvený popis - je schopen charakterizovat člověka z vnějšího i vnitřního pohledu 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		únor březen	2. písemná práce
Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy - Gramatické kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v českém tvaroslovném systému - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka - identifikuje morfologicky chybný tvar a opraví ho - posuzuje slohovou platnost morfologických variant 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		duben květen	
Administrativní styl <ul style="list-style-type: none"> - Úřední dopis - Životopis Opakování probraných témat	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné výrazové prostředky a adekvátní komunikační strategii vzhledem k formálnosti situace - je schopen napsat motivační dopis a další útvary administrativního stylu - procvičí si schopnost komunikovat při formálním jednání 	KU, KŘP, KK, KD, KSP, KO, KP		červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk: literatura – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně; NOVÁ LITERATURA PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 2, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<i>Opakování z minulého ročníku</i> <i>Vývoj kultury v 19. století</i> <i>Národní obrození</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí důvody nástupu národního obrození, vliv rozumu a racionálního myšlení - vystihne podstatné rysy národního obrození 	KU, KO	6.1 6.2 6.3	září	
<i>Romantismus ve světové literatuře</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatu romantického umění a romantické literatury - zná hlavní představitele světové literatury v období romantismu 	KU, KSP		říjen listopad	
<i>Romantismus v české literatuře</i>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak se světové hnutí romantismu promítlo v českých zemích 	KU		prosinec	
<i>Počátky realismu v české literatuře</i>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje tvorbu B. Němcové a K. Havlíčka Borovského - interpretuje jejich přínos pro vývoj české literatury 	KU		leden	
<i>Májovci</i>	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje literární díla májovců s použitím literárně teoretické terminologie 	KU		únor	
<i>Generace ruchovců a lumírovců</i>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje formálně a tematicky literaturu generace májovců, ruchovců a lumírovců - zhodnotí význam jednotlivých skupin pro tehdejší dobu i pro současnost 	KO		březen	
<i>Realismus a naturalismus ve světové a v české literatuře</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam realistické a naturalistické literatury pro tehdejší dobu a pro současnost - vystihne podstatné rysy realismus - popíše, jak se odrazil světový realismus a naturalismus v české literatuře - zná hlavní představitele světového a českého realismu 	KU, KŘP		duben květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a komunikace – 3. ročník / septima (2 hod. týdně; ČESKÝ JAZYK PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 3, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Opakování z minulého ročníku Skladba - věta jednoduchá <ul style="list-style-type: none"> - Větné členy - Nepravdivosti větné stavby 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní principy větné stavby - pochopí základy valenční syntaxe - pochopí podstatu aktuálního členění výpovědi 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1 6.5	září říjen	
Odborný styl <ul style="list-style-type: none"> - Referát, výklad, přednáška - Zpracování informací 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pracovat s terminologií jednotlivých oborů - vytváří logicky vystavěné texty - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - získané informace kriticky třídí a vyhodnocuje - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		listopad prosinec	1. písemná práce
Skladba - souvětí <ul style="list-style-type: none"> - Souvětí souřadné a podřadné - Druhy vedlejších vět - Interpunkce 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje znalosti syntaktických principů českého jazyka - využívá znalosti o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání a logickému strukturování výpovědi - zvládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		leden únor	
Masová komunikace Publicistický styl <ul style="list-style-type: none"> - Útvary publicistického stylu - Jazykové a stylistické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší média seriózní a bulvární - dokáže rozlišit účel a účinek textu a posoudit úlohu médií - pochopí a posoudí účel publicistických útvarů - rozlišuje fakta do postojů a komentářů - dokáže si informace vybírat a přistupovat k nim kriticky - pochopí pojmy sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace - umí argumentovat a bránit se manipulativní komunikaci - objasní vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		březen duben	2. písemná práce
Řečnický styl Opakování probraného učiva	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá techniku mluveného slova - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - využije své znalosti při tvorbě vybraných útvarů řečnického stylu (proslov, přednáška, diskuse, polemika) - je schopen napsat a přednést jednoduchý projev 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk: literatura – 3. ročník / septima (2 hod. týdně; NOVÁ LITERATURA PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 3, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<i>Opakování z minulého ročníku Nové směry v umění ve 2. pol. 19. století Literární moderna (prokletí básníci)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže charakterizovat významné umělecké směry a jejich představitele - nalezne kontinuitu mezi výtvarným a literárním světem - charakterizuje individuální styl autora 	KU, KSP, KO	6.1 6.2 6.3	září říjen	
<i>Česká poezie na přelomu 19. a 20. století</i> <ul style="list-style-type: none"> - Česká moderna - Generace buřičů 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí specifika vývoje české literatury - objasní vzájemnou inspiraci - charakterizuje individuální styl autora - postihne příčiny nástupu buřičské literatury - vysvětlí vliv politické situace na poezii 	KU		listopad prosinec	
<i>Umělecké směry na počátku 20. století Světová poezie 1. poloviny 20. století</i>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje nové umělecké směry mezi světovými válkami - objasní pojem avantgarda - posoudí nebezpečí fašismu a války - objasní vliv těchto trendů na literaturu 	KU, KO, KŘP, KK		leden	
<i>Světová meziválečná próza a drama</i>	<ul style="list-style-type: none"> - odliší texty spadající do oblasti literatury vážné, středního proudu a literatury braku, zdůvodní svůj názor argumentací - objasní úlohu literárního hrdiny ve válečné próze - zvládne rozlišit jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla - zvládne interpretaci literárního textu - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	KU, KO, KŘP, KK		únor březen	
<i>Česká meziválečná poezie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí specifika vývoje české poezie a vyloží její postavení v kontextu literatury světové 	KU, KO, KŘP, KK		duben	
<i>Česká meziválečná próza a drama</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé proudy v české meziválečné literatuře - vysvětlí vývoj a význam dramatu v literatuře - odliší jazykové prostředky – dialog, monolog, vnitřní monolog, přímá a nepřímá řeč 	KU, KO, KŘP, KK		květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a komunikace – 4. ročník / oktáva (2 hod. týdně; ČESKÝ JAZYK PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 4, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>Opakování z minulého ročníku Instituce zabývající se českým jazykem Historický vývoj českého jazyka a současná spisovná čeština</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná významné jazykové instituce v ČR - odliší jednotlivé fáze vývoje českého jazyka a seznámí se s vývojem českého pravopisu až do současnosti - popíše vývojové tendence v současné češtině 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1 6.5	září	
<p>Nauka o textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti textu - Souvislost textu - Navazování v textu - Členění textu 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne logické členění textu - účinně ovládá horizontální i vertikální členění textu - dokáže používat prostředky odkazování a navazování - analyzuje výstavbu textu - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - vytvoří text podle zásad koherence textu 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		říjen	
<p>Úvahové texty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úvaha - Kritika, recenze 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří logicky vystavěné texty a hodnotící útvary - umí argumentovat, zdůvodnit svoje stanovisko 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		listopad prosinec	1. písemná práce
<p>Umělecký styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vypravování s uměleckými prvky <p>Literatura faktu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prolínání uměleckého a odborného stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší styl umělecký a neumělecký - uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a reálným světem - v textech rozpozná specifické prostředky uměleckého jazyka a postihne jejich funkci - volí vhodné výrazové prostředky, využívá slohotvorné rozvrstvení prostředků češtiny 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		leden únor	
<p>Komplexní opakování k maturitní zkoušce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v ucelených kapitolách si zopakuje znalosti o písemné i ústní podobě českého jazyka - zopakuje si jednotlivé slohové útvary a základní pravopisná pravidla - v praxi dokáže využít získaných znalostí a komunikačních dovedností - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	KU, KŘP, KO		březen duben	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk: literatura – 4. ročník / oktáva (2 hod. týdně; NOVÁ LITERATURA PRO STŘEDNÍ ŠKOLY 4, Vydavatelství Taktik)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Opakování z minulého ročníku Historický vývoj ve světě a u nás po roce 1945 Vývoj kultury ve světě a u nás po roce 1945	<ul style="list-style-type: none"> - zná přehled hlavních historických událostí ve světě i u nás po roce 1945 až do současnosti - charakterizuje kulturní vývoj ve světě i u nás 	KO. KU, KSP, KK, KŘP	6.1 6.2 6.3	září	
Světová literatura od konce 2. světové války do současnosti <ul style="list-style-type: none"> - Poezie - Próza - Drama 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje umělecké směry a literární skupiny tohoto období - přiřadí k nim hlavní představitele a zná jejich klíčová díla - charakterizuje postmoderní literaturu a další převládající tendence v současné literatuře - interpretuje texty a uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z četby zvolených děl - zpracuje mluvený referát - s porozuměním poslouchá a interpretuje audionahrávky ukázek literárních děl 	KO. KU, KSP, KK, KŘP		říjen listopad prosinec	
Česká literatura od konce 2. světové války do současnosti (oficiální, neoficiální, exilová) <ul style="list-style-type: none"> - Poezie - Próza - Drama 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vývoj české literatury po roce 1945 - rozliší oficiální a neoficiální proud v české literatuře - vysvětlí pojmy exil, samizdat, underground - zná hlavní představitele české literatury a jejich tvorbu - vyjádří vlastní prožitky z četby zvolených děl - zpracuje mluvený referát - s porozuměním poslouchá a interpretuje audionahrávky ukázek literárních děl - zhodnotí význam jednotlivých autorů literárních děl 	KO. KU, KSP, KK, KŘP		leden únor březen	
Komplexní opakování k maturitní zkoušce	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí autory do literárních směrů a období - zná jejich klíčová díla - při rozboru textů uplatňuje znalosti z literární teorie - je schopen o textu diskutovat a interpretovat ho - interpretuje literární díla za použití literární terminologie 	KO. KU, KSP, KK, KŘP		duben	

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.2.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení Společného evropského referenčního rámce (SERR) pro jazyky na základní úrovni B1 a vyšší úrovni B2.

5.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

V prvním a druhém ročníku čtyřletého studia a odpovídajících ročnících víceletého studia jsou studenti vedeni ke zvládnutí anglického jazyka na úrovni B1 podle SERR. Očekávání týkající se výstupů studentů jsou blíže popsána v tomto dokumentu. Rozsah vyučovaných gramatických jevů a lexika též odpovídá požadavkům úrovně B1 a je podrobně specifikován na webových stránkách English Profile. Do vyučované látky jsou také zařazeny různé tematické okruhy, které vycházejí z požadavků k maturitě MŠMT ČR, RVP a SERR.

Receptivní řečové dovednosti (poslech, čtení): Student rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, v mluveném projevu rozpozná jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy, odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení, využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.

Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní projev, písemný projev): Student srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata. Formuluje svůj názor ústně i písemně, srozumitelně, gramaticky správně a stručně. Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev ve formálním i neformálním jazyce. Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek, jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma.

Interaktivní řečové dovednosti: Student vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života, reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů. S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků, zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.

Gramatika a slovní zásoba: Podrobný přehled gramatických jevů a lexika lze nahlédnout v English Profile - Home .

Tematické okruhy: Osobní charakteristika, Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání, Volnočasové, aktivity a zábava, Mezilidské vztahy, Cestování a doprava, Zdraví a hygiena, Stravování, Nakupování, Práce a povolání, Služby, Společnost, Zeměpis a příroda, Realie anglicky mluvících zemí

Výslovnost: Studentův projev je srozumitelný, napodobuje intonaci a slovní přízvuk rodilých mluvčích anglického jazyka jak na úrovni slov, tak na úrovni vět. V přízvuku je patrný vliv vlastního rodného jazyka (podrobný popis v SERR).

RVP: RVP pro gymnázia

SERR/CEFR: The CEFR Levels (coe.int), Společný evropský referenční rámec pro jazyky, MŠMT ČR (msmt.cz)

Katalog požadavků k maturitě MŠMT ČR: Katalogy požadavků | Maturitní zkouška (cermat.cz)

Ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého studia a odpovídajících ročnících víceletého studia jsou studenti vedeni ke zvládnutí anglického jazyka na úrovni B2 podle SERR. Očekávání týkající se výstupů studentů jsou blíže popsána v tomto dokumentu. Rozsah vyučovaných gramatických jevů a lexika též odpovídá požadavkům úrovně B2 a je podrobně specifikován na webových stránkách English Profile. Do vyučované látky jsou také zařazeny různé tematické okruhy, které vycházejí z požadavků k maturitě MŠMT ČR, RVPG a SERR.

Receptivní řečové dovednosti (poslech, čtení): Student rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.

Student rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Dále rozumí textům současné prózy.

Produktivní řečové dovednosti (ústní interakce, samostatný ústní projev, písemný projev): Student se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.

Student se umí srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.

Student umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité. Student dokáže zpracovat slohové útvary, jejichž výčet je uveden v SERR.

Student si systematicky, pravidelně a průběžně opakuje, upevňuje a automatizuje všechny řečové dovednosti z předchozí úrovně B1.

Gramatika a slovní zásoba: Podrobný přehled gramatických jevů a lexika lze nahlédnout v English Profile - Home.

Tematické okruhy: Osobní charakteristika, Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání, Volnočasové, aktivity a zábava, Mezilidské vztahy, Cestování a doprava, Zdraví a hygiena, Stravování, Nakupování, Práce a povolání, Služby, Společnost, Zeměpis a příroda, Realie anglicky mluvících zemí

Výslovnost: Student má vhodnou intonaci a správně vyslovuje jednotlivá slova. Přízvuk je stále znát, ale má minimální vliv na srozumitelnost. Na základě svých znalostí si dokáže poradit i s výslovností nových slovíček. Dokáže využít prosodických prvků k zdůraznění svých komunikačních záměrů (podrobný popis v SERR).

RVP: RVP pro gymnázia

SERR/CEFR: The CEFR Levels (coe.int), Společný evropský referenční rámec pro jazyky, MŠMT ČR (msmt.cz)

Katalog požadavků k maturitě MŠMT ČR: Katalogy požadavků | Maturitní zkouška (cermat.cz)

5.3 FRANCOUZSKÝ JAZYK

Studenti jsou v průběhu svého studia vedeni ke zvládnutí francouzského jazyka na úrovni B1 podle SERRJ. Očekávání týkající se výstupů studentů jsou blíže popsána v tomto dokumentu, a dále pak v kurikulu Alliance française, RVPG a požadavcích k maturitě MŠMT ČR.

Receptivní řečové dovednosti (poslech, čtení): Student rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, v mluveném projevu rozpozná jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy, odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení, využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.

Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní projev, písemný projev): Student srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata. Formuluje svůj názor ústně i písemně, srozumitelně, gramaticky správně a stručně. Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev ve formálním i neformálním jazyce. Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek, jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma.

Interaktivní řečové dovednosti: Student vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života, reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů. S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků, zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.

Gramatika, slovní zásoba, fonetika a pravopis: Podrobný výpis všech typických gramatických jevů, lexika a pravidel pravopisu a fonetiky úrovně B1 je uveden v kurikulu Alliance française v České republice.

Tematické okruhy a komunikační situace: Osobní charakteristika, Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání, Volnočasové, aktivity a zábava, Mezilidské vztahy, Cestování a doprava, Zdraví a hygiena, Stravování, Nakupování, Práce a povolání, Služby, Společnost, Zeměpis a příroda, Realie francouzsky mluvících zemí (geografie, životní styl, významná kulturní díla a historické události, osobnosti)

Zvládnutí jazyka na úrovni B1 – stručná charakteristika

Student má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech; všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoli vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

RVP: Zpracováno v souladu s RVP pro gymnázia, 2021.

SERRJ: <https://www.alliancefrancaise.cz/SERRJ>, <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>

Katalog požadavků k maturitě MŠMT ČR: <https://maturita.cermat.cz/menu/katalogy-pozadavku>

5.4 NĚMECKÝ JAZYK

5.4.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Druhý cizí jazyk. V rámci oboru je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvní kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova. Žák poznává odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v druhém cizím jazyce na čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií směřují v ŠVP k dosažení úrovně B1- B2 podle Společného evropského referenčního rámce SERRJ.

5.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávacímu oboru Německý jazyk jako druhému cizímu jazyku je určena časová dotace po 3 hodinách v prvních třech ročnících, 4 hodiny v posledním ročníku. Po 2. ročníku si žáci, kteří mají zájem a předpoklady dosáhnout vyšší úrovně znalostí a dovedností, mohou ještě zvolit německý jazyk jako volitelný předmět. Výuka probíhá v jazykových učebnách vybavených multimediální technikou, v počítačových učebnách, případně v kmenových třídách.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem a k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní. Výuka je realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů a mezinárodních výměn.

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve výuce německého jazyka

1. Kompetence k učení – KU

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali.
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřštinou.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou německých textů.

2. Kompetence k řešení problémů – KRP

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.).
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).
- V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.

3. Kompetence komunikativní – KK

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě vzdělávacího oboru. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka.
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů, dle možnosti i při běžné výuce.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.

- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

4. Kompetence sociální a personální – KSP

- Díky párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

5. Kompetence občanské – KO

- V rámci konverzace vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Učitel vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory.
- Při pobytech v německy mluvících zemích dostávají žáci příležitost k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

6. Kompetence k podnikavosti – KP

- Především při práci na individuálních i skupinových úkolech projektového rázu jsou žáci vedeni k rozvíjení svých pracovních kompetencí, resp. kompetencí k podnikavosti. Žáci se učí zorientovat v aktivitách potřebných k uskutečnění svého záměru a jeho realizaci a používat bezpečně a účinně materiály a nástroje potřebné k dosažení vytyčených cílů. Dodržují vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky.
- Žáci při výuce německého jazyka využívají i znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, a to s ohledem na vlastní rozvoj i na svou přípravu na budoucnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – kvinta

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p>Tematické okruhy a komunikační situace: (Výchovní texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, obchody, zboží, nálepky a obaly, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, oznámení, letáky - oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, popis práce, jednoduché recepty - oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti; život mimo domov: domov přátel; jednoduché vybavení pro sport a zábavu, dovolená, osobní dopisy - oblast osobnostní – koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí - oblast společenská – životní prostředí, tradice, sport <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou - kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy <p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů: (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p>	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, překvapení, vděčnost - morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, lítost - kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý inzerát - delší písemný projev – příběh - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační a popisné - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – neformální rozhovor, diskuse, korespondence - informace z médií – tisk, rozhlas, internet, audionahrávky, videonahrávky, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, stažené tvary, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, slova složená a sousloví, věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda - lexikologie – ustálená slovní spojení 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – sexta

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, hotely, formuláře, běžné události, oznámení, letáky - oblast pracovní – nákup a prodej, orientační značení - oblast osobní – přátelé, vybavení domácnosti; život mimo domov, hotel, okolní krajina; jednoduché vybavení pro sport a zábavu, dovolená, svátky, osobní dopisy - oblast osobnostní – koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí - oblast společenská – příroda, kultura, tradice, média <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - vybrané významné události z historie, vybrané významné osobnosti - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou - kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, možnost, nemožnost - emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, vděčnost 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání - kratší písemný projev – přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, jednoduchý inzerát - delší písemný projev – stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační a popisné - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - informace z médií – rozhlas, televize, internet, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda, slovtvorba - lexikologie – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků <p>zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – septima

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Východí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, veřejná doprava, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, běžné události, zdravotní služby, oznámení, letáky - oblast pracovní – běžné podniky, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení - oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, výuka, domácí úkoly, diskuse, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní; jednoduché vybavení pro sport a zábavu, dovolená, svátky - oblast osobnostní – koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí - oblast společenská – příroda, životní prostředí, kultura, média <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané významné události z historie, vybrané významné osobnosti <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, lítost - kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, jednoduchý inzerát - delší písemný projev – příběh, stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační a popisné - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvitě věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda, podmiňovací způsob - lexikologie – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky, slovtvorba 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků <p>zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – oktáva

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, běžné události, oznámení, letáky - oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, jednoduché recepty - oblast vzdělávací – méně běžné školní pomůcky, texty na obrazovce počítače - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní; život mimo domov: kolej, hotel; život na venkově a ve městě - oblast osobnostní – koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí - oblast společenská – kultura, tradice, média <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - vybrané významné události z historie, vybrané významné osobnosti - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou - kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy - ukázky významných literárních děl <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p>	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma <p>sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach - morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání - kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát - delší písemný projev – stručný životopis, příběh, stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor - informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, stažené tvary, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků <p>zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích</p>		
--	--	--	--

<p>tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikologie – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky			
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – 1. ročník

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – obchody, nálepky a obaly, divadlo, kino, programy, restaurace, jídelníčky - oblast pracovní – nákup a prodej - oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, vybavení školy, výuka, domácí úkoly - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, vybavení domácnosti, osobní dopisy - oblast osobnostní – koníčky, zájmy - oblast společenská – příroda, sport <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání - morální postoje – omluva, pochvala, lítost - kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis - delší písemný projev – stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační - samostatný ústní projev – popis, vyprávění, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - informace z médií – audionahrávky, videonahrávky, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti a minulosti, souřadné souvětí, řízenost, shoda - lexikologie – ustálená slovní spojení 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – 2. ročník

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, zábavní podniky, hotely, formuláře, zdravotní služby, oznámení, letáky - oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné vybavení pracoviště, nákup a prodej, orientační značení - oblast vzdělávací – významné školní dny a události, video-texty, slovníky, příručky - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, život mimo domov, hotel, svátky, osobní dopisy - oblast společenská – kultura, tradice <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, překvapení, údiv - morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, příznání - kratší písemný projev – blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý inzerát - delší písemný projev – příběh 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační a popisné - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor, korespondence - informace z médií – tisk, rozhlas, internet, audionahrávky, videonahrávky, telefon 	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		
<p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti - gramatika – jednoduché slovní tvary, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, slova složená a sousloví, řízenost, shoda - lexikologie – ustálená slovní spojení 			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – 3. ročník

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – restaurace, jídelničky, běžné události, zdravotní služby - oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní dopis, jednoduchý návod a popis práce, jednoduché recepty - oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, život mimo domov, kolej, domov přátel; jednoduché vybavení pro sport a zábavu, dovolená - oblast osobnostní – koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí - oblast společenská – kultura, tradice, sport, média <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - významné události z historie, významné osobnosti - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou - kultura, umění, sport <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p>	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba - emoce – libost/nelibost, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach - morální postoje – pochvala, pokárání, lítost, přiznání - kratší písemný projev – vzkaz, blahopřání, pozvání, jednoduchý formální dopis, žádost - delší písemný projev – stručný životopis, příběh, stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační a popisné - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor - informace z médií – televize, internet, film, telefon 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		
<p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - pravopis – interpunkce, stažené tvary - gramatika – nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření minulosti a budoucnosti, slova složená a sousloví, rozvité vět vedlejší, souřadné souvětí - lexikologie – ustálená slovní spojení 			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: německý jazyk – 4. ročník

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT
<p><u>Opakování učiva z minulého ročníku</u> <u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> (Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, nekomplikované, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru, vztahují se ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a i při cestování do zemí německé jazykové oblasti.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast veřejná – služby, trhy, zboží, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, formuláře, běžné události - oblast pracovní – nákup a prodej - oblast vzdělávací – texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky - oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, příbuzní, vybavení domácnosti; život mimo domov, kolej, okolní krajina; život na venkově a ve městě, dovolená, svátky - oblast osobnostní – koníčky, zájmy - oblast společenská – příroda, životní prostředí, kultura, tradice <p><u>Reálie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické zařazení a stručný popis - významné události z historie, významné osobnosti - životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou - kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy - ukázky významných literárních děl <p><u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - emoce – zájem/nezájem, vděčnost, lhostejnost, strach - kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, žádost 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	<p>KU, KRP, KK, KSP, KO, KP</p>	<p>PT 1, 2, 3, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - delší písemný projev – stručný životopis, příběh, stručný popis - čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké - samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu - interakce – formální i neformální rozhovor - informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon <p><u>Jazykové prostředky a funkce</u> (vztahující se k oblastem osobním, vzdělávacím a společenským a týkající se zájmů a konkrétních komunikačních situací, se kterými se žák může běžně setkat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy a výslovnosti - gramatika – nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité vět vedlejší - lexikologie – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky 	<p style="text-align: center;">INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 		
---	--	--	--

5.5 RUSKÝ JAZYK

5.5.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze čtyř školou nabízených jazyků v rámci oboru *Další cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v ruském jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.5.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

S vyučovacím předmětem Ruský jazyk žáci začínají v 1. ročníku čtyřletého studia nebo pokračují v jeho studiu, které započalo v sekundě, v kvintě - oktávě. Ruský jazyk je vyučován v 3 hodinové dotaci týdně v 1. – 3. ročníku a ve 4 hodinové dotaci ve 4. ročníku. Výuka cizího jazyka probíhá zpravidla „v blocích“, tj. ve skupinách žáků. Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka ruského jazyka směřuje k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání *jako komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – *Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní*.

Na čtyřletém gymnáziu představuje výuka ruského jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení azbuky a zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Důležitou roli hraje dovednost porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a práci s dvojjazyčným slovníkem. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a pohybovou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, úryvků textů, básniček, písniček atd. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost žáků, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Významná je i motivace žáků k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

V ročnících kvinta – oktáva studenti navazují na základy jazyka, které získali v nižších ročnících gymnázia. Učí se složitěji reagovat v běžných situacích každodenního života, klade se důraz na hlubší poznání života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Důležité je nejenom porozumět, ústně reagovat, ale i správně se písemně vyjadřovat.

5.5.3 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- rozumí obsahu textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- rozumí vyslovované promluvě a konverzaci
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- používá dvojjazyčný slovník

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- sestaví ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty kratší texty
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace
- vyžádá informaci

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- domluví se v běžných každodenních situacích

Učivo

- jednoduchá sdělení – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva a politování, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, pozvání, vyjádření radosti, lítosti, příčiny, možnosti, zákazu, dojmu, souhlas/nesouhlas, setkání
- základní vztahy – existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)
- tematické okruhy – osobní údaje, rodina, koníčky, zájmy, škola, telefonický rozhovor, kino, divadlo, obchody, nakupování, město, orientace ve městě, dotazník, charakter člověka, dopis, oblékání, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky
- slovní zásoba a tvoření slov
- gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: RJ – 1. ročník/kvinta (3 hod. týdně; Tvoj šans A1)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<i>Ahoj. Jak se jmenuješ? (lekce 1)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - představí se, vypráví o sobě, poděkuje - zeptá se, jak se kdo jmenuje, jak se komu daří - osvojí si základní slovní zásobu k tématu Vzdělávání 	KU, KSP	1.3. 2.1. 3.3.	září říjen	
<i>Seznamte se. Kdo je to? Co je to? (lekce 2)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, seznámí se, rozloučí se - užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, omluvě, poděkování - osvojí si slovní zásobu k tématům Rodina. Zeměpis. - představí členy rodiny - uvede, jaké má další příbuzné 	KU, KSP,	1.3.	listopad	
<i>To se mi líbí/nelíbí. (lekce 3)</i> <i>Zájmy/koníčky</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se a odpoví, co ho zajímá, baví, co dělá ve volném čase, co má rád - počítá čísla do 20 	KU, KSP, KK, KŘP	1.3. 2.1.	prosinec	
<i>Co děláš, kde pracuješ? (lekce 4)</i> <i>Profese</i>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní slovní zásobu k tématu Zaměstnání. Povolání - zeptá se a odpoví, kdo kde pracuje a kdo kde studuje - osvojí si názvy některých profesí mužů a žen - odhadne význam nových slov z kontextu textu - udá svůj věk 	KU, KSP, KK	1.3.	únor	
<i>Můj den (lekce 5)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se a odpoví, co kdo dělá ve volném čase - popíše, jaký je jeho den, režim dne - přijme a odmítne pozvání - naučí se vyjádřit čas: hodiny, dny, měsíce, roční období 	KU, KSP, KŘP, KK	1.3.	březen	
<i>Stravování (lekce 6)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si slovní zásobu k tématu, fráze při stolování - počítá od 20 do 1000 - přijme a odmítne pozvání 	KU, KSP	1.3.	duben	
<i>Bydlení (lekce 7)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se, kdo kde bydlí - vypráví o bydlení, vybavení bytu - osvojí si základy psaní inzerátu 	KU, KSP	1.3. 2.1.	květen	
<i>Doprava, cestování (lekce8)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o cestování, dojmech z cest, o způsobech dopravy - seznámí se s texty ve formě inzerátů - osvojí si názvy států, národností a jazyků - seznámí se s významnými památkami Ruska 	KU, KSP, KK	1.3. 2.1	červen	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru: RJ – 2. ročník/ sexta (3 hodiny týdně, Tvoj šans A2)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Vzhled člověka (Такой как надо! – lekce 1)	<ul style="list-style-type: none"> - popíše fyzický vzhled člověka, komu je podobný, jak vypadá - seznámí se s vazbou погож на, se skloňováním některých příd.jm., podst. jm. a osobních zájmen 	KU, KSP	1.3	září říjen	
Zdraví, nemoci (Здоровье дороже золота – lekce 2)	<ul style="list-style-type: none"> - užívá jednoduché obraty k tématu Zdraví. Zdravotní stav. Návštěva lékaře - omluví se z důvodu nemoci - popíše lidské tělo - časuje slovesa 	KU, KSP	1.3	listopad	
Svátky, tradice, zvyky (С праздником ! – lekce 3)	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si slovní zásobu k tématům Svátky, tradice, oslava, gratulace - vyjádří datum, den, měsíc, rok - napíše blahopřání 	KU, KŘP, KSP	1.3 2.1	prosinec leden	
Charakterové vlastnosti (Вот это характер ! – lekce 4)	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si podmiňovací způsob - vyjádří souhlas, nesouhlas, osobní názor - osvojí si slovní zásobu k tématům Povaha. Lidské vlastnosti. 	KU, KSP	1.3	únor	
Počasí (После дождичка в четверг – lekce 5)	<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jaké je a jaké kdy bylo počasí - popíše počasí v různých ročních obdobích - uvede předpověď počasí na zítřek - skloňuje a stupňuje přídavná jména - vypráví o tom, co lze při různém počasí dělat 	KU, KSP	1.3	březen	
Oblečení, móda (Мне это идет? – lekce 6)	<ul style="list-style-type: none"> - popíše, co má kdo na sobě - uvede, co si kdo oblékne (obléká) - uvede, jaké oblečení kdo potřebuje (potřeboval, bude potřebovat) - požádá o konkrétní zboží v obchodě pomocí vykání - zeptá se, kolik co stojí - vyjádří, co komu (ne)sluší - uvede, co si kdo kupuje, koupí, koupil - hovoří o tom, co kdo viděl v obchodě 	KU, KSP	1.3	duben	
Cestování (Иду куда глаза глядят – lekce 7)	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o cestování, dojmech z cest, o způsobech dopravy - seznámí se s texty ve formě inzerátů 	KU, KSP	1.3 2.1	květen	

	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si názvy států, národností a jazyků - seznámí se s významnými památkami Ruska - používá slovesa a předložky pro orientaci ve městě - popíše cestu a porozumí popisu cesty 				
Svět práce, povolání (Новые горизонты – lekce 8)	<ul style="list-style-type: none"> - objasní výběr svého budoucího povolání - osvojí si psaní inzerátu, orientuje se v nich - vypráví o svých plánech do budoucna, mluví o studiu, práci, rodinném stavu - osvojí si formy psaní dopisů 	KU, KSP		červen	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru: RJ – 3. ročník/ septima (3 hodiny týdně, Твой шанс B1)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Cestování, Rusko, pamětihodnosti (Приготовьтесь к взлуея – lekce 1)	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o pamětihodnostech Ruska - osvojí si tvoření rozkazovacího způsobu, - vytvoří seznam věcí, které je nutné udělat před cestou - hodnotí výhody a nevýhody dopravních prostředků 		1.1 1.3 2.1 1.5	září	
Volný čas, sport (Быстрее, выше, сильнее – lekce 2)	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o tom, jak tráví volný čas, o možnostech sportovního vyžití, sportovních soutěžích - používá odlišné předložkové vazby ve srovnání s ČJ - osvojí si skloňování přídavných jmen 			říjen	
Vyprávění, slohové útvary (Вы не поверите ! – lekce 3)	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si pravidla psaní slohového útvaru Vyprávění - vypráví příběh se zápletkou, vtipným závěrem - používá neurčitá zájmena 			listopad	
Kultura (Что? Где? Когда? – lekce 4)	<ul style="list-style-type: none"> - správně používá časové údaje - rozšíří si slovní zásobu na téma Volný čas - plánuje si kulturní program - vypráví o možnostech kulturního vyžití – divadlo, kino, TV,.... 			prosinec leden	
Etika, slušné chování (Как не сесть на лужу? – lekce 5)	<ul style="list-style-type: none"> - plánuje návštěvu - formuluje pozvánku a odpověď na ni - formuluje pravidla slušného chování na návštěvě - používá podmínkové věty, skloňuje podstatná jména 			únor	
Svět práce, povolání, plány do budoucna (Работа не волк, в лес не убежит – lekce 6) (Ваш заказ принят. Ожидайте! – lekce 7)	<ul style="list-style-type: none"> - napíše svůj životopis, vypráví o sobě - seznámí se s pravidly psaní úředního dopisu - vede rozhovor se zaměstnavatelem - používá modální slovesa a příslovce - vyjádří své přání, vyřídí objednávku - seznámí se s časováním neznámých sloves 		1.1 1.2 1.6 1.3	březen	
Nakupování, v obchodě, v restauraci (Глаза разбегаются – lekce 8)	<ul style="list-style-type: none"> - objedná si jídlo v restauraci - nakupuje potraviny v obchodě, na tržnici - posuzuje ceny a slevy, výprodej - časuje slovesa brát a vzít 		1.5	duben	

Svět práce (Уговор дорожке денег – lekce 9)	<ul style="list-style-type: none"> - pochopí, jak probíhá pracovní jednání, čím se zahajuje a uzavírá - vede telefonický rozhovor na pracovišti - příslovce, spojky, částice 			květen	
Ekologie (Твой шанс – lekce 10)	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co znamená žít v souladu s přírodou - vypráví o tom, které problémy řeší ekologie - pohovoří o tom, co je třeba dělat pro ochranu životního prostředí - stupňuje přídavná jména a příslovce 			červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: RJ – 4. ročník/oktáva (4 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<i>Životopis, rodina, volný čas, plány do budoucna</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o sobě, své rodině - zhodnotí příčiny generačních problémů - objasní své plány do budoucna 	KU, KSP, KK, KO	1.1. 1.2.	září	
<i>Ruská literatura 19. století</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o autorech a dílech na pozadí doby - vyjádří svůj názor na dílo, pochopí jeho odkaz pro dnešní dobu - porovnává tvorbu jednotlivých spisovatelů 	KU, KK, KP	4.1. 4.2. 4.2.	říjen	
<i>Vzdělání, naše škola</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o systému školství u nás - hovoří o své škole, její historii a současnosti - popíše průběh vyučovacího dne - vede rozhovor o jazykovém kurzu - zamyslí se nad hodnotou vzdělání 	KK, KU	2.2. 2.3. 4.1.	listopad	
<i>Bydlení, náš byt Nakupování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše byt, dům - vypráví, v jakých typech domů lidé bydlí - diskutuje o výhodách místa bydliště, vyjádří svůj názor 	KO, KU, KSP, KK	1.2. 1.3. 3.1.	prosinec	
<i>Životní prostředí, příroda a počasí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o změnách životního prostředí, o přírodních katastrofách - vysvětlí, co je to recyklování, jaké zdroje energie zná 	KK, KU, KP	3.1. 3.3.		
<i>Česká republika x Rusko, moje město, cestování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o historii - orientuje se na mapě ČR, Ruska - popíše některé pamětihodnosti 	KSP, KU, KK, KO	2.2. 2.3. 4.1.	leden	
<i>Zdraví, sport, stravování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o zdraví a léčbě, o civilizačních chorobách - objasní, jak se chovat, pokud chce být zdravý - objasní, jakou roli v životě člověka má sport a jiné aktivity - diskutuje o významu sportu - vysvětlí, co rozumíme pod pojmem zdravý způsob života, co by měl člověk jíst, chce-li být zdravý - popíše svůj stravovací režim 	KK, KSP, KU	1.2. 1.3. 3.1.	únor	
<i>Svátky a tradice u nás a v Rusku Symboly</i>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná svátky a tradice v ČR s ruskými - popíše oslavy ve své rodině - vypráví o tradičních jídlech v době svátků, ... 	KK, KP, KU	1.2. 1.3. 3.1.	březen	

Ruská literatura – nositelé Nobelovy ceny	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o autorech a dílech na pozadí doby - vyjádří svůj názor na dílo, pochopí jeho odkaz pro dnešní dobu - porovnává tvorbu jednotlivých spisovatelů 	KSP, KK, KPS			
Kulturní život	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří své názory na současnou kulturu, jakou roli hraje umění v životě člověka - seznámí se s některými osobnostmi ruské i české kultury - vypráví o galeriích, muzeích u nás a v Rusku - rozezná vybraná výtvarná díla ruských malířů 	KSP, KK, KPS	5.1. 5.2. 5.3.	duben	
Média	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem komunikace - vypráví, jaká zná masmédia, jakou roli hrají v našem životě - diskutuje, jaký je rozdíl mezi seriózním a bulvárním tiskem, ... 	KSP, KK,	.	květen	

5.6 ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Studenti jsou v průběhu svého studia vedeni ke zvládnutí španělského jazyka na úrovni B1 podle SERR. Očekávání týkající se výstupů studentů jsou blíže popsána v tomto dokumentu, a dále pak v kurikulu Institutu Cervantes, RVPG a požadavcích k maturitě MŠMT ČR.

Receptivní řečové dovednosti (poslech, čtení): Student rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, v mluveném projevu rozpozná jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy, odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení, využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.

Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní projev, písemný projev): Student srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata. Formuluje svůj názor ústně i písemně, srozumitelně, gramaticky správně a stručně. Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev ve formálním i neformálním jazyce. Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek, jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Shrme a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma.

Interaktivní řečové dovednosti: Student vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života, reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů. S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků, zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.

Gramatika, slovní zásoba, fonetika a pravopis: Podrobný výpis všech typických gramatických jevů, lexika a pravidel pravopisu a fonetiky úrovně B1 je uveden v kurikulu Plan curricular del Instituto Cervantes, publikovaném Institutem Cervantes – organizace spravované a řízené Ministerstvem školství Španělska.

Tematické okruhy a komunikační situace: Osobní charakteristika, Rodina, Domov a bydlení, Každodenní život, Vzdělávání, Volnočasové, aktivity a zábava, Mezilidské vztahy, Cestování a doprava, Zdraví a hygiena, Stravování, Nakupování, Práce a povolání, Služby, Společnost, Zeměpis a příroda, Realie španělsky mluvících zemí (geografie, životní styl, významná kulturní díla a historické události, osobnosti)

Zvládnutí jazyka na úrovni B1 – stručná charakteristika

Student má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech; všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoli vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

RVP: Zpracováno v souladu s RVP pro gymnázia, 2021.

SERR/CEFR: [The CEFR Levels \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/e/Linguistic/European_Framework_of_Reference_Languages/EFLR/CEFR/CEFR_levels.pdf), [Společný evropský referenční rámec pro jazyky, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](https://www.msmt.cz/)

Katalog požadavků k maturitě MŠMT ČR: [Katalogy požadavků | Maturitní zkouška \(ceremat.cz\)](https://www.ceremat.cz/)

Plan curricular del Instituto Cervantes: [CVC. Plan Curricular del Instituto Cervantes. Niveles de referencia para el español.](https://www.cvc.es/)

5.7 MATEMATIKA

5.7.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

5.7.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Výuka matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika je rozdělen na pět tematických okruhů – *Argumentace a ověřování, Číslo a proměnná, Práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost, Závislosti a funkční vztahy, Geometrie*.

5.7.3 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů,
- k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům,
- symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika – 1. ročník / kvinta (3 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Základní poznatky z matematiky, číselné obory (20) <ul style="list-style-type: none"> - výroky - množiny a operace s množinami - číselné obory - absolutní hodnota - intervaly - dělitelnost - úsudek, hypotéza, důkaz 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje správně s výroky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - provádí správně operace s množinami - množiny využívá při řešení úloh - vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, R - operuje s intervaly - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - využívá vlastností dělitelnosti přirozených čísel - vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět 	KU, KRP, KK	1.2.13 1.3.8	září	
Algebraické výrazy (35) <ul style="list-style-type: none"> - mocniny s přirozeným a celým mocnitelem - druhá a třetí odmocnina - mnohočleny - lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje číselné výrazy - provádí operace s mnohočleny - provádí operace s lomenými výrazy 	KK, KU	1.2.13	prosinec	
Lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy (35) <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice s jednou neznámou - lineární rovnice s absolutní hodnotou - rovnice v součinném a podílovém tvaru - kvadratické rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - iracionální rovnice - soustavy rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - zdůvodní kdy je zkouška nutnou součástí řešení - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy - v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - graficky znázorňuje řešení rovnic a jejich soustav 	KK, KU, KRP	1.2.13	březen	
Opakování (10)				květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika – 2. ročník / sexta (4 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Nerovnice (10) <ul style="list-style-type: none"> - lineární nerovnice - v součinném a podílovém tvaru - nerovnice s absolutní hodnotou - kvadratické nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické nerovnice - graficky znázorňuje řešení nerovnic 	KU, KŘP	1.2.13	září	
Základy planimetrie (30) <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary (klasifikace) - obvody a obsahy rovinných útvarů - shodnost a podobnost trojúhelníků - Pythagorova a Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - úhly v kružnici - shodná zobrazení; stejnolehlost - konstrukční úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary - užívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly 	KŘP, KU	1.2.13 1.5.8	říjen	
Funkce (35) <ul style="list-style-type: none"> - definice, definiční obor, obor hodnot - graf funkce, vlastnosti funkce - lineární a kvadratická funkce - funkce absolutní hodnota - lineární lomená funkce - mocninné funkce - funkce druhá odmocnina Mocniny s racionálním exponentem, odmocniny	<ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí 	KU, KK, KŘP	1.2.13	prosinec	
Goniometrie a trigonometrie (35) <ul style="list-style-type: none"> - oblouková míra, orientovaný úhel - goniometrické funkce - vztahy mezi goniometrickými funkcemi - úpravy goniometrických vztahů - goniometrické rovnice - sinová a kosinová věta 	<ul style="list-style-type: none"> - převádí velikost úhlu mezi radiány a stupni - odvodí základní hodnoty pomocí jednotkové kružnice - načrtne grafy gon. funkcí a určí jejich vlastnosti - aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - řeší goniometrické rovnice - při řešení úloh užívá sinovou a kosinovou větu 	KU	1.2.13	únor	
Stereometrie (10) <ul style="list-style-type: none"> - polohové vlastnosti v prostoru - rovinné řezy těles 	<ul style="list-style-type: none"> - správně používá geometrické pojmy v prostoru - zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů - zobrazí ve VRP hranol a jehlan, sestrojí rovinný řez 	KU, KŘP	1.2.13	květen	
Opakování		KK	1.2.13	červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika – 3. ročník / septima (3 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Stereometrie (15) <ul style="list-style-type: none"> - metrické vlastnosti v prostoru - objemy a povrchy těles 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje vzdálenosti a odchylky - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší stereometrické problémy motivované praxí 	KŘP, KU	1.2.13	září	
Exponenciální a logaritmická funkce (25) <ul style="list-style-type: none"> - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus - exponenciální a logaritmické rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> - načrtne graf exponenciální funkce a určí její vlastnosti - načrtne graf logaritmické funkce a určí její vlastnosti - upravuje výrazy s logaritmy - používá vhodné metody při řešení exponenciálních a logaritmických rovnic 	KU, KŘP	1.2.13	listopad	
Vektorový počet (10) <ul style="list-style-type: none"> - soustava souřadnic - střed úsečky, velikost úsečky - vektor - operace s vektory 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zavedení soustavy souřadnic - používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách 	KU, KK, KŘP	1.2.13	leden	
Analytické vyjádření přímky v rovině (10) <ul style="list-style-type: none"> - parametrické vyjádření přímky - obecná rovnice přímky - směrnicový tvar přímky 	<ul style="list-style-type: none"> - směrový vektor přímky, parametr; rovnice přímky, polopřímky, úsečky - normálový vektor přímky; obecná rovnice - směrnice přímky; směrnicový tvar přímky - užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině 	KU, KŘP	1.2.13	únor	
Posloupnosti (15) <ul style="list-style-type: none"> - definice posloupnosti - určení a vlastnosti posloupnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech 	KU, KŘP	1.2.13	duben	
Analytická geometrie lin. útvarů v rovině (15) <ul style="list-style-type: none"> - polohové úlohy v rovině řešené analyticky - metrické úlohy v rovině řešené analyticky 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině 	KU, KŘP	1.2.13	květen	
Komplexní čísla I (10) <ul style="list-style-type: none"> - algebraický tvar komplexního čísla - operace s komplexními čísly v alg. tvaru - absolutní hodnota komplexního čísla - Gaussova rovina - rovnice v C 	<ul style="list-style-type: none"> - upravuje výrazy s komplexními čísly - znázorňuje komplexní číslo v Gaussově rovině - řeší jednoduché rovnice s komplexními čísly 	KU, KŘP		červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika – 4. ročník / oktáva (4 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Diferenciální a integrální počet (20) <ul style="list-style-type: none"> - limity polynomických a lomených funkcí - derivace funkce, derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí - tečna grafu funkce - monotónnost a lokální extrémů funkce - neurčitý integrál, primitivní funkce - pravidla pro integrování el. funkcí - určitý integrál 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá pravidla pro počítání limit ve vlastním bodě funkce - ovládá vztahy pro derivování elementárních funkcí a pravidla pro derivace součtu, rozdílu, součinu, podílu funkcí - užitím derivace funkce určí rovnici tečny grafu funkce v daném bodě - užitím derivace funkce určí extrémů funkce, intervaly monotónnosti - ovládá vztahy pro integrování elementárních funkcí 	KŘP, KU	1.2.13	září	
Kombinatorika (20) <ul style="list-style-type: none"> - kombinatorická pravidla - variace a permutace bez opakování - kombinace bez opakování - Pascalův trojúhelník - binomická věta 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly - umocní dvojčlen užitím binomické věty 	KU, KŘP	1.2.13	listopad	
Analytická geometrie kvadratických útvarů (25) <ul style="list-style-type: none"> - kružnice - kružnice a přímka, tečna kružnice - elipsa, hyperbola, parabola - kuželosečka a přímka - tečna kuželosečky 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky vzájemnou polohu přímky a kuželosečky - určí rovnici tečny kuželosečky daného směru 	KU, KK, KŘP	1.2.13	prosinec	
Komplexní čísla II (10) <ul style="list-style-type: none"> - algebraický a goniometrický tvar - operace s komplexními čísly - znázornění v Gaussově rovině - Moivreova věta - rovnice v C 	<ul style="list-style-type: none"> - převádí komplexní čísla z algebraického tvaru na goniometrický a naopak - upravuje výrazy s komplexními čísly - umocňuje komplexní čísla s využitím Moivreovy věty - řeší rovnice v množině komplexních čísel (s absolutními hodnotami, binomické, kvadratické) 	KU, KŘP	1.2.13	leden	
Pravděpodobnost a statistika (15) <ul style="list-style-type: none"> - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení a průniku - nezávislé jevy - statistický soubor, jednotka, znak - rozdělení četnosti - charakteristiky polohy a variability 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy 	KU, KŘP	1.2.13 1.3.8	únor	
Shrnutí učiva (30)		KU, KŘP	1.2.13	květen	

5.8 INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

5.8.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Cílem vzdělávacího oboru *Informatika a výpočetní technika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informatika a informační a komunikační technologie*. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vzdělávacích oborech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat nadstandardní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k tomu, že žáci již získali základy práce s výpočetní technikou na nižším stupni či ZŠ, je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání od 1. do 3. ročníku tak, aby mohly být lépe využívány mezipředmětové vztahy. Jde tedy zejména o aplikace využívání ICT v praktických úlohách z různých oblastí.

Cílem je, aby žáci tyto technologie využívali při zpracování tematických úloh s důrazem na sběr a zpracování informací, jejich třídění, hodnocení i formální prezentaci.

5.8.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi. Žáci se učí třídit informace, posuzovat je a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí se všemi ostatními oblastmi, v nichž může být prakticky využíván.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 2 hodiny týdně v 1. a 3. ročníku a 1 hodinu týdně ve 2. ročníku čtyřletého studia, resp. odpovídajících ročnících osmiletého studia. Třída se dělí na dvě skupiny, pobíhá v učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, 3D tiskárnu, software, apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika a výpočetní technika – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Poučení BOZ PSANÍ VŠEMI DESETI – PRŮBĚŽNĚ Základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (informatika, HW, apod.) - základní ovládání, přístupy - využití počítače - prevence zdravotních rizik, ergonomie - druhy SW, licence 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady zdravotní rizika při práci s ICT - uvede ergonomické pomůcky a pomůcky pro handicapované - vysvětlí základní pojmy - předvede základní operace se složkami a dokumenty - vyjmenuje druhy aplikačního SW a ukáže využití v praxi - vysvětlí pojmy licence, multilicence - vyjmenuje typy licencí a charakterizuje je - uvědomuje si důsledky softwarového pirátství 	KK, KU		září	
Bezpečnost na internetu <ul style="list-style-type: none"> - soc. inženýrství, soc. sítě - netiketa, hesla - informace a jejich zdroje - viry a antiviry 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s PC a na internetu - rozliší, kdy je jednání s počítačem protizákonné - vysvětlí, co je počítačový virus, co může způsobit a jak se proti němu účinně bránit, uveden antivirový program 	KK, KŘP	5.1	říjen	
Práce v online prostředí pro výuku <ul style="list-style-type: none"> - MS Office (přístupy) - Teams a přidružené aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá online prostředí pro výuku - orientuje se v programu, odevzdává úkoly 	KK, KU			
Práce s textovým editorem (MS Word) <ul style="list-style-type: none"> - formátování pomocí stylů - práce s oddíly (číslování stránek) - obrázky, tabulky, rovnice - využívání nástrojů Reference, Revize 	<ul style="list-style-type: none"> - napíše požadovaný text, opraví chyby - zformátuje text, odstavce a nadpisy s využitím stylů - vloží obrázek, upraví jej, vloží k němu popisek - vytvoří automaticky generovaný obsah z nadpisů - připraví dokument k tisku - pracuje s funkcemi záložek Reference a Revize 	KŘP	5.2.1	listopad prosinec leden	
Informační zdroje a jejich kvalita <ul style="list-style-type: none"> - vymezení pojmů (informatika, informace) - informační zdroje, kvalita informací - média, autorské právo 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí různé způsoby chápání pojmu informace - zhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů - uvede rizika mediální společnosti 	KO, KK	5.4.1 5.3 1.3.8	únor	
Psaní dokumentů <ul style="list-style-type: none"> - citační normy, typografie - struktura a formátování dokumentů 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří základní dokumenty (životopis, dopis, žádost) - rozpozná typografické chyby - napíše seminární práci 	KU, KK, KŘP	5.1 5.2 5.5	březen	
Prezentace informací (MS PowerPoint) <ul style="list-style-type: none"> - zásady prezentování - práce s prezentačním programem - využití zvuku, hypertextových odkazů - obhajoba práce 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže způsoby prezentování informací - využívá SW pro tvorbu vlastní prezentace - do prezentace zvládá zařadit zvuk a hypertextové odkazy - vhodně volí grafické prvky podle estetických zásad - obhájí seminární práci 	KK, KŘP	1.3.10 1.5	duben květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika a výpočetní technika – 2. ročník / sexta (1 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Poučení BOZ Digitální reprezentace a přenos informací <ul style="list-style-type: none"> - binární a hexadecimální číselná soustava - jednotky množství informace - digitalizace textu, obrazu a zvuku - multimediální informace 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč je základem ICT binární soustava - umí zapisovat čísla v těchto soustavách, převádět je - vysvětlí vztah jednotek pro měření množství informací - uvede rozdíly mezi analogovým a digitálním signálem - vysvětlí princip kódování pomocí kódovacích tabulek - vysvětlí princip kódování bitmapové grafiky, zvuku - vyjmenuje parametry ovlivňující kvalitu digitálního obrazu, zvuku - vysvětlí pojem multimediální informace, uvede příklady 	KK, KU	5.4.1 5.3	září	
Základy algoritmizace <ul style="list-style-type: none"> - pojem algoritmu - zápis algoritmu - algoritmizace reálných situací - základy programování 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem algoritmus - vybraným způsobem zapíše algoritmus - umí zapsat algoritmus řešení jednoduché situace - pracuje se vstupy a výstupy a základními instrukcemi (podmínky, cykly) 	KK, KŘP	5.1	říjen listopad	
Práce s tabulkovým editorem (MS Excel) <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - formátování, podmíněné formátování - vzorce a podmínka KDYŽ - tabulky a grafy - třídění a filtrování 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - vysvětlí základní pojmy MS Excel – buňka, relativní a absolutní adresa buňky, list, typy dat - předvede základní operace s buňkami - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - vytvoří tabulku, kterou prezentuje i v podobě grafu - využívá nadefinované vzorce - využije v tabulce podmínku KDYŽ - v jednoduchém seznamu třídí a filtruje informace 	KK, KU	5.2.1 1.4	prosinec leden únor březen	
Technické vybavení počítačů <ul style="list-style-type: none"> - historie a vývoj prostředků ICT - základní princip činnosti prostředků ICT - sběrnice, mikroprocesor, paměti - I/O zařízení Operační systémy	<ul style="list-style-type: none"> - chronologicky popíše vývoj výpočetní techniky - ukáže jednotlivé komponenty ICT zařízení a stručně popíše jejich funkci - charakterizuje a využívá dnešní datová úložiště - rozliší druhy tiskáren a zhodnotí jejich výhody a nevýhody - popíše strukturu operačního systému a vysvětlí jeho funkci 	KŘP	5.1 1.4	duben květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika a výpočetní technika – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Poučení BOZ PC grafika <ul style="list-style-type: none"> - rastrová grafika - vektorová grafika - skener - úprava fotografií 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou - vytvoří jednoduchý obrázek v určitém grafickém programu (např. GIMP, Inkscape, Scribus, apod.) - vytvoří pozvánku, plakát, grafickou podobu vstupenky - umí převést textovou papírovou předlohu do digitální formy 	KK, KU	5.2	září říjen listopad	
Média, multimédia <ul style="list-style-type: none"> - práce se zvukem nebo videem - samostatný projekt 	<ul style="list-style-type: none"> - zná programy pro úpravu zvuku, videa - některé z programů umí využívat - vytvoří vlastní materiál 	KK, KŘP	5.1	prosinec leden	
Informační síť <ul style="list-style-type: none"> - vznik informačních sítí - klasifikace a topologie - síťové služby, prvky, protokoly - ochrana dat – firewall 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem počítačová síť, uvede příklady, výhody - vyjmenuje a popíše tři základní topologie sítí, jejich rozdělení podle velikosti (LAN, WAN), koncepci peer-to-peer a klient/server - vyjmenuje základní síťové prvky a popíše, k čemu slouží - vysvětlí pojmy IP adresa, port - umí vysvětlit pojem komunikační protokol, vyjmenuje základní protokoly (TCP/IP, http) - popíše princip činnosti firewallu 	KK, KU	5.1 5.3	únor	
Internet <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - služby na internetu - multikulturní charakter internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní funkce internetu - vysvětlí, jak internet a služby přispívají ke globalizaci - na příkladech ukáže multikulturní charakter prostředí internetu 	KŘP	5.1 1.4	březen	
Nové trendy v HW a SW	<ul style="list-style-type: none"> - v dostupných zdrojích vyhledá co nejnovější informace z oblasti ICT a mobilních zařízení 	KO, KK			
Základy HTML <ul style="list-style-type: none"> - struktura jazyka HTML - základní tagy (párové, nepárové) - základ CSS 	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí zdrojový kód stránky - vysvětlí, co jsou to tagy, uvede příklady - využívá SW k tvorbě jednoduchých web. stránek - vloží obrázek nebo odkaz na jinou stránku - formátuje text a obrázek v rámci tagů - využívá CSS - vytvoří své jednoduché webové stránky pomocí HTML kódu 	KK, KŘP	5.1 5.2	duben květen červen	

5.9 DĚJEPIS

5.9.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

5.9.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Dějepis je povinným vzdělávacím oborem pro žáky vyššího gymnázia a vyučuje se v prvním – čtvrtém ročníku, kvintě – oktávě. Navazuje na základy, které žáci získali ve výuce dějepisu na základní škole a na nižším gymnáziu. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) v odborné učebně dějepisu a v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří historické exkurze a zájezdy (včetně zahraničních), praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře;
- vytvoření představy historického času;
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě;
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost;
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí;
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním;
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům;
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům;
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností;
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

5.9.3 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Dějepis

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

- 1.1 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- 1.2 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- 1.3 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Učivo

- 1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- 1.2 historický čas a prostor

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- 2.1 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- 2.2 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- 2.3 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Učivo

- 2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

- 3.1 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- 3.2 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- 3.3 demonstrovuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- 3.4 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo

- 3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- 3.2 antické Řecko a Řím
- 3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

- 4.1 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- 4.2 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- 4.3 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- 4.4 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- 4.5 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Učivo

- 4.1 nový etnický obraz Evropy
- 4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- 4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

- 4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- 4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- 4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- 4.7 kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

- 5.1 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- 5.2 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- 5.3 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- 5.4 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- 5.5 objasní příčiny vzniku třicetileté války
- 5.6 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- 5.7 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Učivo

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa
- 5.3 český stát a velmocí v 15. - 18. století
- 5.4 barokní kultura a osvícenství

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- 6.1 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- 6.3 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- 6.5 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- 6.6 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Učivo

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby
- 6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismu

7. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

7.1 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

7.2 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

7.3 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

7.4 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

7.5 zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Učivo

7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy

7.3 mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět

7.4 druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

8. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

8.1 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

8.2 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

8.3 posoudí postavení rozvojových zemí

8.4 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Učivo

8.1 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření

8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)

8.3 Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR

8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět

8.5 problémy současnosti

8.6 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Úvod do studia dějepisů Periodizace dějin Pravěk – nejstarší období lidské společnosti <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledá informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu apod.) - rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) 	KŘP, KU	1.1	září	
<ul style="list-style-type: none"> - doba bronzová - doba železná - doba římská 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve (a proč) - popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území - sestaví srovnávací tabulku o vývoji, uvede některá archeologická naleziště u nás 	KU, KSP	1.1 1.3 4.1	říjen	
Starověk <ul style="list-style-type: none"> - oblasti starověkého východu: Mezopotámie, Egypta, evropalestinská oblast - počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik států, zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - vysvětlí, co jsou městské státy, dovede vysvětlit, jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (ve vědě, v kultuře) - pracuje s dějepisnými mapkami a dějepisným atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy 	KO, KU, KSP	1.4 3.2	listopad	
Starověké Řecko <ul style="list-style-type: none"> - kořeny řecké civilizace, kolonizace - doba homérická - archaické a klasické období řeckých států - řecko-perské války - helénistické období - řecká vzdělanost, věda a umění 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky řecko-perských válek a peloponéské války 	KŘP	5.1 1.4	prosinec leden	

	<ul style="list-style-type: none"> - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského 				
Starověký Řím <ul style="list-style-type: none"> - vývoj Říma do ovládnutí Itálie - římská republika - římské císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a rozpad říše západorímské - limes romanus – civilizační hranice 	<ul style="list-style-type: none"> - doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západorímské a východorímské říše 	KO, KU, KK	1.1 1.5 1.4 1.2	únor	
Raný středověk <ul style="list-style-type: none"> - úvod do středověku - stěhování národů - Byzantská říše - Arabská říše - křesťanství - Franská říše - Sámova říše 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - objasní, co je stěhování národů, doloží z mapek v dějepisném atlase - uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném křesťanství - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů před nájezdy kočovníků 	KO, KU, KK	1.4 2.4 3.2	únor březen	
První státní útvary na našem území <ul style="list-style-type: none"> - Velká Morava - český stát v době knížecí 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá příklady pro výlučnosti kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historická fakta - využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách 	KO, KU, KK, KSP	2.1 2.4 3.1 3.2	duben	
Formování prvních státních celků v Evropě <ul style="list-style-type: none"> - slovanské státy - Vikingové - vznik středověké Anglie a Francie, Německa - turecká a mongolská expanze - románská kultura 	<ul style="list-style-type: none"> - předvede svoji orientaci na dějepisné mapě - zařadí Slovanů do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - posoudí důsledky turecké expanze pro Evropu - uvede znaky románského slohu, příklady staveních památek (i regionálně) 	KU, KŘP		květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Vrcholný středověk <ul style="list-style-type: none"> - křížové výpravy, rytířské řády - český stát za posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků - vláda Jana Lucemburského - vláda Karla IV. A jeho přínos pro český stát - konflikt mezi Anglií a Francií - vznik španělské monarchie, SŘŘNN - kritika poměrů v církvi a husitství v českých zemích - Jiří z Poděbrad a jagellonská dynastie 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoci mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády - uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek včetně regionálních - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, - zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí - vysvětlí úlohu Jiřího z Poděbrad a jeho význam pro mírové soužití v české společnosti - posoudí význam stavovské monarchie za Jagellonců pro český stát 	KO, KSP	2.2 2.3 2.4	září říjen listopad prosinec	
<ul style="list-style-type: none"> - kultura v době pozdního středověku - zámořské objevy - humanismus a renesance - reformace a protireformace 	<ul style="list-style-type: none"> - vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku - vysvětlí příčinu zániku Byzance a příčiny a důsledky - zámořských objevů, shrne význam plaveb - popíše znaky renesance, uvede renesanční památky v Čechách (i regionálně) - vysvětlí příčiny a důsledky reformace a protireformace, - uvede, jak se promítla do českých dějin, sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení 	KU, KŘP, KO	2.3 2.4 2.5	leden únor	
Raný novověk <ul style="list-style-type: none"> - počátky absolutních monarchií, - Nizozemská revoluce - habsburská monarchie před třicetiletou válkou - třicetiletá válka v Evropě a v českých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem absolutní monarchie - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států - zhodnotí význam J.A. Komenského a význam jeho díla - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti 	KO, KU, KSP, KK	1.4 2.1 2.2 2.4 5.4	březen	
Období 2.poloviny 17.století do konce 18.století <ul style="list-style-type: none"> - Anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě: Francie, Rusko, Prusko - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvěcenské 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvěcenců - posoudí osobnost panovníka a jeho reformy 	KO, KU, KŘP	1.4	duben květen červen	

<ul style="list-style-type: none"> - upevňování vlády Habsburků po 30leté válce - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA - Velká francouzská revoluce 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží - vzestup státu vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti - aplikuje poznatky o osvíceneckém absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, - doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reforem - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam 				
---	--	--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>Novověk od konce 18.století do r.1914</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky - Vídeňský kongres - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenécké hnutí v Evropě - národní obrození 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky 	KO, KU, KŘP	1.1 1.5 1.4 1.2	září	
<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, - základní rysy české politiky, předs. - procesy sjednocování Německa a Itálie - občanská válka v USA - mezinárodní vztahy v předvečer I. světové války - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR - 20. a 30. léta - 2. světová válka 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Itálie a Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka, příčina, - popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země a mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná důsledky našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby - zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, - zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - uvede příklady projevu odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje 	KO, KU, KK, KSP, KŘP	1.4 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 1.3 5.4 5.5	říjen listopad prosinec leden únor březen duben	

	<ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství po kulturu) - objasní politický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na vlivu SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků 				
<p>Poválečný vývoj ve světě a u nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - studená válka, konflikty, pakty - vznik paktů a organizací (OSN, NATO, VS, RVHP) - dekolonizace zemí 3. světa - konflikty na Blízkém východě, vznik Izraele - vnitřní situace v zemích východního bloku 	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968 - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - objasní snahu o změnu systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů 	KO, KU, KK, KSP, KŘP	1.4 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 1.3 5.4 5.5	květen červen	

5.10 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

5.10.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Ve vzdělávacím oboru Základy společenských věd probíráme v jednotlivých ročnících nebo jejich částech samostatně společenské vědy a filosofii. Každý ročník se s ohledem na konkrétní vědu liší zvolenými metodami práce, zároveň však lze po celou dobu studia nalézt v ZSV spojující prvky, zřetelný základní přístup:

1. Cílem hodin ZSV je předat žákům základní informace z jednotlivých věd, upotřebitelné v praktickém životě. Vycházíme při výběru informací z faktu, že předmětem projdou všichni žáci, tedy i ti, kteří jsou zaměřeni technicky, přírodovědně atd. Předmět má poskytnout žákům základní všeobecný přehled, orientaci v problematice společenských věd, filosofie a etiky i v občanském životě.
2. Spojujícím prvkem všech ročníků je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na svět, seznámení s vědeckými metodami a technikami, rozdělením věd a s historií západní vědy.
3. Za rovnocennou složku považujeme vedle vzdělávání /tedy předávání určitého souhrnu důležitých informací, včetně způsobů, jak je aktivně získávat/ také stránku výchovnou. Proto se snažíme ve všech hodinách ZSV v co nejvyšší míře uplatňovat metody směřující k osobnostně-sociálnímu rozvoji, utváření vlastního názoru a kritického pohledu na svět.

Učivo v jednotlivých ročnících jsme uspořádali vzestupně od sebepoznávání a zdokonalení vlastního učení a organizace času v prvním ročníku, přes poznávání pravidel života ve společnosti, po velmi praktický pohled na politiku, právní a mezinárodní vztahy. Ve třetím ročníku všechny poznatky zobecníme pohledem na historii západního myšlení a etiku.

V rámci vzdělávacího oboru Základy společenských věd je vyučováno i učivo Výchovy ke zdraví (Zdravý způsob života a péče o zdraví, Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence).

Předmět ZSV se vyučuje ve **čtyřech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně.**

5.10.2 Výchovné a vzdělávací postupy, směřující k utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím oboru ZSV

Kompetence k učení:

- seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce
- vedeme žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech, v celé hodině, během dne i v průběhu života
- ustálenou strukturou hodin, důrazem na systematické opakování nových poznatků formou kontrolních otázek a promyšlenou soustavou testů žáky učíme pravidelnosti a řádu ve školních činnostech
- pestrá nabídka činností v hodinách se vyhýbáme stereotypu v předávání informací a umožňujeme žákům různého zaměření, aby lépe pochopili podstatu probírané látky
- po žácích požadujeme vyjadřování vlastních názorů, kritický pohled na předložené texty a uvádění příkladů
- poskytujeme žákům zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také při skupinové práci, v diskusi a při kontrole úkolů různého druhu v hodinách i mimo ně
- při výkladu používáme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými pojmy a termíny z oblasti dané vědy, aby si je žáci mohli osvojovat při všech vhodných příležitostech

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky rozčlenit úkol na části a strukturovat postup jeho řešení
- nabízíme žákům v průběhu času různé strategie k řešení úkolů téhož typu
- používáním různých cest k řešení je vedeme k přemýšlení nad přístupy k řešení problémů a ke kreativě
- snažíme se vytvářet co nejširší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení
- vedle předkládání hotových, námi vybraných informací, po žácích požadujeme vlastní práci se zdroji a porovnávání obsahu i formy různých informací

Kompetence komunikativní:

- seznamujeme žáky s různými formami komunikace, a to včetně uvědomění si jejich kladů, záporů a vhodnosti použití v různých situacích
- v průběhu studia rozdělujeme žáky podle různých kritérií do skupin, v nichž musí komunikovat při plnění zadaných úkolů
- v aktivitách používáme různých forem komunikace
- součástí hodin jsou diskuse, v nichž požadujeme jasné formulace vlastních názorů
- používáme metodu brainstormingu, při kterém zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný při další práci
- výsledkem většiny skupinových prací je veřejná prezentace /učíme naslouchání/

Kompetence sociální a personální:

- podáváme žákům podrobné informace o struktuře osobnosti a požadujeme od nich, aby je aplikovali na sobě
- vedeme žáky k zamyšlení nad průběhem denních činností ve vlastním životě
- snažíme se, aby odpovědnost za své zdraví nechápali jako něco vnuceného zvnějšku
- cíleně odbouráváme fyzické a psychické bariéry mezi žáky, snažíme se stmelit třídní kolektiv
- vedeme žáky ke zdravé soutěživosti a ke kooperaci

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme žákům význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí
- učíme žáky základům etiky a vytváříme řadu situací, v nichž se k etickým normám vyjadřují
- vedeme žáky k toleranci a respektování druhých
- v modelových situacích učíme žáky demokratickým principům rozhodování
- vytváříme v žácích pozitivní vztah k vlasti, vlastní historii a symbolům státu
- společně hodnotíme klady a zápory integrace ČR do evropských a světových institucí
- zdůrazňujeme různorodost lidí a nutnost našeho respektu k ní jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty

Jde o celou řadu důležitých a ne právě jednoduchých cílů. Jejich dosahování považujeme za dlouhodobý proces, rozdělený do celého průběhu studia. Myslíme si, že výsledky tohoto výchovného působení se (na rozdíl od jednoduše testovatelných faktických znalostí) projeví teprve v průběhu života, avšak budou o to trvalejší.

5.10.3 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Základy společenských věd (ZSV)

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka
- porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví
- vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat
- porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení
- využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace
- na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi

Učivo (U)

- podstata lidské psychiky – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti
- osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie, vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života, význam celoživotního učení a sebevýchovy
- psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách, zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství

2. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák

- uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních a neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem
- respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky
- objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích
- posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní
- objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost

Učivo (U)

- **společenská podstata člověka** – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace, mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích
- **sociální struktura společnosti** – sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita, jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování)
- **sociální fenomény a procesy** – rodina, práce, masmédia, životní prostředí, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)

3. OBČAN VE STÁTĚ

Žák

- rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)
- vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje
- objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR
- vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě
- objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií
- rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů
- uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu
- vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev
- obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování
- uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady
- uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky

Učivo (U)

- stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát, Ústava ČR – přehled základních ustanovení
- demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata lidské společnosti, její instituce, politické subjekty, politický život ve státě, volby, volební systémy, úřady
- lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana
- ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií

4. OBČAN A PRÁVO

Žák

objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy

- uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde se uplatňují
- rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady
- vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů
- na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek
- rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení
- rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti
- rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet

- ve svém jednání respektuje platné právní normy

Učivo (U)

právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo

- právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR – jeho uspořádání, systém právních odvětví, druhy právních norem, smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv
- orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly, systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT**Žák**

- objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy
- rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti
- Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva
- Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR
- Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případech problémů při pobytu v zahraničí
- Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

Učivo (U)

- evropská integrace – podstata a význam, Evropská unie – význam, proces integrace, orgány EU, jednotná evropská měna
- mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti
- proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy

6. ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY**Žák**

- objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka
- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení
- eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a v diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci
- zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití
- posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem
- rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

Učivo (U)

- podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství a umění
- filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení
- víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Základy společenských věd – 1. ročník (kvinta) 2 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - učení a jeho fáze - činitelé ovlivňující úspěšnost učení - metody učení - režim dne - sebevýchova	- porovnat metody učení a vyhodnotit úspěšnost pro své studium - sestavit režim dne a porovnat s ostatními - navrhnout efektivní metody učení - probrat další hlavní druhy lidské činnosti	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.3.	září	
- podstata lidské psychiky - vědomí, prožívání a chování - psychické jevy - psychické procesy, stavy a vlastnosti	- objasnit, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování - objasnit, jak člověk poznává svět, odlišnosti ve vnímání - uvést rozdíl mezi představivostí a fantazií - orientace v myšlenkových operacích - vyložit způsoby zapamatování - popsat význam vůle pro člověka - na příkladech vysvětlit význam emocí pro život člověka - objasnit základní typy temperamentu na situacích z běžného života - objasnit rozdíl mezi IQ a EQ - vysvětlit, co vše člověka motivuje - vysvětlit, co tvoří charakter			říjen	
- osobnost člověka - charakteristika osobnosti - typologie osobnosti - stádia vývoje osobnosti - změny v období adolescence - význam celoživotního učení	- objasnit, jak se osobnost projevuje - vysvětlit hlavní mezníky ve vývoji člověka - vymezit, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - připravit osu svého dosavadního života s nejdůležitějšími událostmi a seznámit s tím ostatní			prosinec	
- psychologie v každodenním životě - zásady duševní hygieny - duševní zdraví - náročné životní situace - systém psychologického poradenství	- využívat získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí - na příkladech ilustrovat vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - uvést konkrétní příklad poradny v blízkém okolí	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,	6.1., 6.4, 6.6.	leden	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - společenská podstata člověka - společenské procesy a změny - proces socializace - význam začlenění jedince do sociálních vazeb - mezilidská komunikace	- uplatňovat společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích - vysvětlit rozdíly mezi tradiční, moderní a postmoderní společností na příkladech - učit se způsoby řešení neshod a konfliktů s druhými konstruktivním přístupem - uvést typy komunikace	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.4, 6.6.	únor	

<ul style="list-style-type: none"> - média a jejich význam - typy mediálních obsahů - druhy médií - vliv, omezení a nebezpečí médií 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat rozdíl zpravodajství a publicistika - vyhledat bulvární a seriózní zprávu - uvést příklady veřejných a soukromých médií - vytvořit reklamu a posoudit její vliv na jedince - konkrétně doložit vliv médií na děti 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP		březen	
<ul style="list-style-type: none"> - sociální struktura společnosti - sociální útvary - společenské instituce - jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) - sociální status a mobilita - sociální nerovnost - sociální stratifikace - sociální kontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - popsat význam skupin pro každodenní život člověka - uvést druhy skupin - rozlišit rozdíl mezi skupinou a davem - uvést na konkrétních příkladech znaky malé skupiny - uvést několik principů sociální stratifikace - na konkrétních příkladech vysvětlit druhy mobility - objasnit rozdíl mezi právní a sociální normou - popsat, v čem spočívá sociální kontrola - vyjmenovat rituály a vysvětlit, v čem jsou pro jedince důležité 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.3., 6.5	květen	
<ul style="list-style-type: none"> - sociální fenomény a procesy - rodina - práce a volný čas - masmédia - životní prostředí - kultura a její druhy - masová kultura a multikulturní společnost - sociální změna - sociální deviace - sociálně patologické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit význam a funkce rodiny - na konkrétních příkladech uvést různé typy životního stylu - objasnit význam sociální kontroly ve skupině a větších sociálních celcích - respektovat kulturní odlišnosti - na příkladech doložit k jakým důsledkům mohou vést předsudky - vytvořit prezentace na konkrétní sociální problémy a sociálně patologické jevy 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6.	červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Základy společenských věd – 2. ročník (sexta) 2 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
OBČAN VE STÁTĚ - stát - politika a její pojetí - pojem stát a teorie vzniku státu - znaky a funkce státu - typy států a formy vlády - státní občanství - právní stát	- rozlišovat a porovnávat typy států - vymežit funkce státu - vymežit znaky právního státu - uvést podmínky udělení občanství v ČR	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.3., 6.5.	září	
- Ústava ČR - přehled základních ustanovení - Lidská práva - zakotvení lidských práv v dokumentech	- vymežit jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - objasnit, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišovat a porovnávat funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - obhajovat svá lidská práva, respektovat lidská práva druhých - seznámit se s funkcí ombudsmana			říjen	
- demokracie a jiné formy vlád - přímá a nepřímá demokracie - principy a hodnoty demokracie - autoritářské a totalitní režimy - politické ideologie	- vysvětlit rozdíl mezi přímou a nepřímou demokracií - na příkladech objasnit principy a hodnoty demokracie - uvést znaky a příklady nedemokratických režimů - porovnat postavení občana v demokratickém a totalitním státě - uvést hlavní znaky vybraných ideologií - uvést příklady politického extremismu a objasnit nebezpečí ideologií			listopad	
- člověk jako občan demokratického státu - občanská práva a povinnosti - podstata občanské společnosti a její instituce - politické subjekty - politický život ve státě - volby a volební systémy - státní správa a samospráva - územní samospráva	- uvést příklady občanských práv a povinností - na konkrétních příkladech uvést vliv občana na společenské dění v obci a ve státě - vyložit podstatu komunálních a parlamentních voleb - na příkladech uvést formy aktivní participace občanů - poznat úřady ve své obci - seznámit se s volebním právem a pravidly voleb - rozlišovat složky politického spektra, porovnávat přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů		6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6.	prosinec	
OBČAN A PRÁVO - právo a spravedlnost - smysl a účel práva	- zdůvodnit, proč je právo důležité pro společnost - odlišovat právní a morální normy a najít společné znaky - znát prameny práva	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.4.	leden	

<ul style="list-style-type: none"> - právo a morálka - prameny práva - právo v každodenním životě - právní řád ČR, jeho uspořádání - systém právních odvětví - druhy právních norem - právní vztah a jeho prvky - subjekty právního vztahu a jejich způsobilost - občanské a rodinné právo - právní vztah-vlastnictví, manželství - práva a povinnosti účastníků právních vztahů - smlouvy, význam a obsah - všeobecné podmínky smluv - účel a průběh občanského soudního řízení - trestní právo - trestný čin, třídění a stádia - skutková podstata trestného činu - okolnosti vylučující protiprávnost - trestní sankce, druhy - orgány činné v trestním řízení - orgány právní ochrany - funkce a úkoly orgánů právní ochrany - právnické profese - systém právního poradenství - činnost a úkoly občanských poraden 	<ul style="list-style-type: none"> - znát uspořádání právního řádu ČR - vyjmenovat právní odvětví a znát čím se zabývají - vědět, co je právní norma a jaké má znaky - ve svém jednání respektovat platné právní normy - na příkladu vysvětlit právní vztah a jeho prvky - rozlišovat fyzickou a právnickou osobu a uvést jejich příklady - prakticky se seznámit s občanským zákoníkem - vymezit podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - prakticky se seznámit se smlouvami - na příkladu ukázat možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - prakticky se seznámit s trestním zákoníkem - rozlišovat trestný čin a přestupek - vymezit podmínky trestní odpovědnosti občanů - uvést příklady sankcí trestné činnosti - prakticky se seznámit s jednáním u soudu - rozeznávat, jaké případy se řeší v občanském a jaké v trestním řízení - prakticky se seznámit s činností občanských poraden 		6.5., 6.6.		
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní spolupráce - subjekty mezinárodních vztahů - nástroje mezinárodní politiky - OSN, NATO, Rada Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit důvody a význam mezinárodní spolupráce - znát konkrétní instituce v ČR a jejich úkoly - vysvětlit funkce diplomata a konzula - seznámit se s orgány a náplní činnosti významných mezinárodních organizací a uvést příklady činnosti - zhodnotit význam zapojení ČR 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6.	květen	

<ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace - podstata a význam evropské integrace - proces integrace - EU-vznik, orgány, symboly EU 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit důvody evropské integrace, posoudit její význam pro vývoj Evropy - rozlišovat funkci orgánů EU a uvést příklady jejich činnosti - posoudit vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů - uvést příklady, jak mohou občané v rámci EU uplatňovat svá práva 				
<p>proces globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny a projevy globalizace - dopady globalizace na stát a společnost - konzumní společnost - trvale udržitelný rozvoj - globální problémy - problém masové kultury a masové produkce zábavního průmyslu, otázka medializace - sociální problémy - problémy rasové, národnostní, náboženské a jiné nesnášenlivosti - nebezpečí spojená s působením nacistických, fundamentalistických a extremistických ideologií a s existencí mezinárodního terorismu 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudit projevy globalizace - uvést příklady globálních problémů společnosti, analyzovat jejich příčiny a domýšlet jejich možné důsledky - diskutovat o problémech konzumní společnosti a navrhnout možnosti vlastního zapojení do trvale udržitelného rozvoje 				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Základy společenských věd – 3. ročník (septima) 2 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
OPAKOVÁNÍ UČIVA ÚVOD DO RELIGIONISTIKY <ul style="list-style-type: none"> - víra v lidském životě - podoby víry - znaky náboženské víry - vznik a rozdělení náboženství - náboženské systémy - sekty 	<ul style="list-style-type: none"> - zopakovat, případně doplnit základní pojmy z loňského roku - objasnit důležitost víry v lidském životě - rozlišovat významné náboženské systémy - identifikovat projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti - rozeznat projevy sektářského myšlení a nebezpečí sekt 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.3., 6.5., 6.6.	září říjen	
ÚVOD DO FILOSOFIE <ul style="list-style-type: none"> - podstata filosofie - základní filosofické otázky - vznik filosofie a základní filosofické disciplíny - vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit podstatu filosofického tázání - porovnat východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k pochopení skutečnosti a člověka 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP		prosinec	
<ul style="list-style-type: none"> - filosofie v dějinách - klíčové etapy a směry filosofického myšlení - antická filosofie - filosofie ve středověku - novověká filosofie - filosofie 19. a 20. století - postmoderní filosofie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit hlavní filosofické směry, uvést jejich hlavní představitele - porovnat řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení 				
ÚVOD DO ETIKY <ul style="list-style-type: none"> - základní etické pojmy a hodnoty - morální normy - svobodná vůle, spravedlnost, svědomí - kořeny a pilíře morálky 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se základními pojmy z etiky - posuzovat lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce - objasnit dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem - ujasnit si postoje k praktickým otázkám etiky 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.3., 6.4, 6.5., 6.6.	květen	
<ul style="list-style-type: none"> - etika v každodenním životě - profesní etika - globální problémy jako problémy etické 					

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Finanční gramotnost – 4. ročník (oktáva) 3 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA <ul style="list-style-type: none"> - profesní volba - práce jako seberealizace - profesní a vzdělávací nabídka - přijímací pohovor a výběrové řízení - pracovní úspěšnost a kariéerní růst - úřad práce - mezinárodní trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby - pracovní trh v EU - globalizace pracovního trhu - profesní mobilita a rekvalifikace - celoživotní vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudit své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posoudit profesní a vzdělávací nabídku vztahující se ke své profesní volbě a kariéře - posoudit profesní poptávku na českém i evropském trhu práce - vyhotovit potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentovat vlastní osobu a práci, vhodně vystupovat při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - vytvořit si vyvážený pracovní rozvrh - navštívit společně úřad práce 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.4., 6.5., 6.6.	září	
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY <ul style="list-style-type: none"> - pracovní právo - účastníci pracovněprávních vztahů - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru - pracovní smlouva - práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů - odbory 	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních pramenech pracovního práva - uvést postup při uzavření pracovní smlouvy a podání výpovědi - uvést náležitosti pracovní smlouvy - znát svá pracovní práva a respektovat pracovní povinnosti - objasnit funkci odborů 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP		říjen	
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce - zásady bezpečnosti práce - ekologická hlediska práce 	<ul style="list-style-type: none"> - volit bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí - chovat se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu 				
TRŽNÍ EKONOMIKA <ul style="list-style-type: none"> - základní ekonomické pojmy - ekonomie a ekonomika - základní ekonomické otázky - typy ekonomik - ekonomický cyklus - tržní mechanismus, nabídka a poptávka - tvorba ceny 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - specifikovat rozdíl mezi tržní ekonomikou a jinými hospodářskými systémy - uvést konkrétní příklady statků a služeb - popsat rozdíl mezi racionálním chováním a preferencí - stanovit cenu jako součet nákladů, zisků a DPH, vysvětlit, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasnit důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP	6.1., 6.2., 6.4., 6.5., 6.6.	listopad	

<ul style="list-style-type: none"> - ekonomické subjekty - právní formy podnikání - základní právní normy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a porovnávat praktické využití jednotlivých forem podnikání - posoudit, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudit výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvést, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti 				
<ul style="list-style-type: none"> - marketing - marketing a public relations - reklama a reklamní agentury 	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posuzovat podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu - analyzovat skrytý obsah reklamy 				
<p>NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU VEKONOMICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní hospodářství - ziskový a neziskový sektor - soukromý a veřejný sektor - veřejná ekonomie - fiskální politika - státní rozpočet - daňová soustava 	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v sektorech národního hospodářství, uvést konkrétní příklady veřejných statků - objasnit základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišovat základní typy daní - uvést jakým způsobem se podává daňové přiznání především k dani z příjmů, zjistit výši sociálního a zdravotního pojištění 	<p>KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP</p>	<p>6.1., 6.2., 6.4., 6.5., 6.6.</p>	<p>únor</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - monetární politika ČNB - inflace - kurs měny - zahraniční platební bilance - HDP/HNP - sociální politika - nezaměstnanost - státní politika zaměstnanosti - systém sociálních dávek - ekonomika ČR - podstata procesu transformace české ekonomiky - postavení české ekonomiky ve světové ekonomice 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě aktuálních informací posoudit vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - vysvětlit podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva - zjistit, jak se vypočítá životní minimum - zopakovat si funkci úřadu práce a personálních agentur - vyhledat informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií - vysvětlit podstatu privatizace a restituce - vyhledat informace o ukazatelích naší ekonomiky a porovnat tyto ukazatele s jinými státy - vysvětlit, jak ovlivňuje proces evropské integrace ekonomiku ČR a jaké možnosti nabízí občanům ČR 				

<p>FINANCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - peníze - funkce peněz - bankovky a mince České republiky - formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně - cenné papíry - burza - hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti - práva spotřebitele, reklamace - finanční produkty - způsoby využití přebytku finančních prostředků - spořicí a investiční produkty - řešení nedostatku finančních prostředků - úvěrové produkty - úrokové sazby, RPSN - pojištění - bankovní soustava - ČNB a komerční banky - specializované finanční instituce - moderní formy bankovníctví 	<ul style="list-style-type: none"> - znát ochranné prvky na bankovkách - využívat nejběžnější platební nástroje, směnit peníze za použití kurzovního lístku - uvést možnosti forem investic do cenných papírů - rozlišit pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestavit rozpočet domácnosti - navrhnout řešení schodkového rozpočtu a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlit uplatňování práv spotřebitele při nákupu zboží a služeb - navrhnout způsoby využití volných finančních prostředků - vybrat nejvýhodnější produkt pro investování a vysvětlit proč - vybrat nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodnit svou volbu - posoudit způsoby zajištění úvěru a vysvětlit, jak se vyhnout dluhové pastí - vysvětlit rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybrat nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na svoje potřeby - objasnit funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - využívat moderní formy bankovních služeb, ovládat způsoby bezhotovostního platebního styku 	<p>KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP</p>	<p>6.1., 6.2., 6.4., 6.5., 6.6.</p>	<p>březen</p>	
---	--	---	---	---------------	--

5.11 FYZIKA**5.11.1 Obsahové a organizační vymezení vzdělávacího oboru Fyzika**

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru fyzika, dále část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

V 5.(I.) a 6.(II.) ročníku je jedna hodina za týden vyčleněna na cvičení, třída se dělí na skupiny. Pro výuku je k dispozici odborná učebna a fyzikální laboratoř. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

5.11.2 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Fyzika

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny,
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat,
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů,
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření,

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt s fyzikální tematikou – v průběhu 7.(III.) ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika – 1. ročník / kvinta (3 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
1.1 Fyzikální veličiny a jejich měření <ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jejich měření - Soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel - Absolutní a relativní odchylka měření - Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky - rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky - změří vhodnou metodou určené veličiny - zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření - využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky - rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky - změří vhodnou metodou určené veličiny - zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření - rozeznává vektorové a skalární veličiny 	KU, KRP, KK	1.1.10 1.2.3 1.2.9 1.2.10 1.3.1 1.5.7 1.5.9 2.4.5 2.4.6	září	9
1.2. Kinematika hmotného bodu <ul style="list-style-type: none"> - Kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení, perioda, frekvence 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů - rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů - klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů - vrhy těles 	KU, KRP, KK	1.3.8	listopad	19
1.3. Dynamika hmotného bodu <ul style="list-style-type: none"> - Dynamika pohybu – síla, tlak, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, Newtonovy pohybové zákony, inerciální a neinerciální soustava, druhy sil, tření 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici - využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování 	KU, KRP	1.3.8	prosinec	9
1.4. Práce, energie <ul style="list-style-type: none"> - Mechanická práce, výkon - Mechanické energie a jejich vzájemné přeměny 	<ul style="list-style-type: none"> - určuje dráhový účinek síly - uvádí souvislost mechanické energie s prací - aplikuje zákony zachování 	KU, KRP	1.3.8		6
1.5. Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> - Keplerovy zákony - Newtonův gravitační zákon - Gravitační pole a jeho charakteristika - Tíhové pole Země a pohyby v něm 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní silové působení gravitačního pole - popíše ho příslušnými veličinami - rozliší tíhovou a gravitační sílu - objasní pomocí Newtonova zákona pohyby v gravitačním poli 	KU, KRP	1.3.8 2.1.2 2.4.6	leden	6
1.6. Mechanika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none"> - Tuhé těleso a jeho pohyby - Moment síly, momentová věta 	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky - určí v konkrétních situacích síly 	KU, KRP	1.3.8	březen	15

- Těžiště tělesa a rovnovážné polohy	- jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment				
1.7 Kapaliny - Hydrostatický tlak, Archimédův zákon - Rovnice kontinuity - Bernoulliho rovnice	- aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny	KU, KRP	1.3.8 2.4.6	duben	15
1.8 Mechanika pružných těles - Deformace - Hookův zákon, normálové napětí	- aplikace jevů v praxi	KU, KRP	1.3.8	květen	9
1.9 Termika - Teplota - Teplotní roztažnost - Teplo - Kalorimetrická rovnice - Měrná tepelná kapacita - (Měrné) skupenské teplo	- seznámení se a pochopení základních pojmů a principů	KU, KRP	1.3.8	červen	11

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika – 2. ročník / sexta (2 + 1 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
2.1 Termodynamika <ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní energie - Termodynamické zákony - Tepelné stroje - Ideální plyn - Práce vykonaná plynem - Stavová rovnice ideálního plynu 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopení tří termodynamických zákonů - seznámí se s principy a možností spalovacích motorů - umí vysvětlit jednotlivé děje s ideálním plynem - uplatňuje termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh - vysvětlí stavové změny ideálního plynu užitím stavové rovnice - formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje 	KU, KRP	1.3.8	září	10 + 5
2.2 Molekulová fyzika <ul style="list-style-type: none"> - Kinetická teorie látek - Molární hmotnost, objem - Molární tepelné kapacity 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících 	KU, KRP	1.3.8		5 + 2
2.3 Struktura a vlastnosti plynů, kapalin a pevných látek <ul style="list-style-type: none"> - Povrchová vrstva kapaliny, kapilarita - Typy krystalové mřížky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalosti jejich stavby - vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin 	KU, KRP	1.3.8	říjen	5 + 3
2.4 Změny skupenství látek <ul style="list-style-type: none"> - Fáze - Fázový diagram - Vlhkost vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek - předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu 	KU, KRP	1.3.8	listopad	5 + 2
2.5 Elektrický náboj a elektrické pole <ul style="list-style-type: none"> - Coulombův zákon - Intenzita, potenciál napětí - Vodič a izolant v elektrickém poli - Kapacita vodiče - Spojování kondenzátorů 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní silové působení elektrostatického pole - dovede ho popsat příslušnými veličinami - objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli 	KU, KRP, KK	1.3.8	prosinec	6 + 3
2.6 Stejnoseměrný elektrický proud <ul style="list-style-type: none"> - Proud jako veličina - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod - Elektrická energie - Výkon stejnosměrného proudu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vodič, izolant, předvídá jeho chování v elektrickém poli - objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči - užívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů 	KU, KRP, KK	1.3.8	leden	8 + 4
2.7 Vedení el. proudu v polovodičích <ul style="list-style-type: none"> - Polovodičová dioda 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní model vedení elektrického proudu v polovodičích 	KU, KRP	1.3.8	únor	6 + 3

2.8 Vedení el. proudu v kapalinách a plynech	- vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, vakuu a jejich aplikace	KU, KRP, KK	1.3.8	březen	5 + 3
2.9 Mechanické kmitání - Kinematika harmonického kmitání - Dynamika harmonického kmitání	- užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických	KU, KRP	1.3.8	duben	8 + 4
2.10 Mechanické vlnění - Druhy vlnění a jejich charakteristika	- objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění	KU, KRP	1.3.8	květen	6 + 3
2.11 Zvukové vlnění - Vlastnosti zvuku - Infrazvuk, ultrazvuk	- zvládne základní parametry zvuku - posoudí vliv zvuku na člověka a přírodu	KU, KRP, KK	1.3.8	červen	2 + 1

Laboratorní práce v rámci cvičení z fyziky 15 x za rok

1. Měření sil siloměrem – určení hmotnosti
2. Měření smykového tření
3. Odpor vzduchu při pádu těles – kornouty
4. Rovnováha na páce – jednoramenná a dvojramenná páka
5. Kladky a kladkostroj
6. Určení hustoty kapalin hustoměry
7. Archimedův zákon
8. Kalorimetrická rovnice kapalina a kapalina
9. Určení měrného skupenského tání ledu
10. Kapilarita
11. Zapojování elektrických obvodů sériové, paralelní jen žárovky
12. Měření elektrického proudu a napětí
13. Určení elektrického odporu rezistoru
14. Zapojení reostatu a potenciometru
15. Ověření činnosti transformátoru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
3.1 Stacionární magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> - Magnetická síla - Magnetická indukce - Magnetické pole vodiče s proudem a cívky - Částice s nábojem v magnetickém poli - Magnetické vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy - vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu 	KU, KK	1.3.8	září	8
3.2 Nestacionární magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetická indukce - Faradayův zákon - Vlastní indukce, indukčnost 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova zákona 	KU, KK	1.3.8	říjen	5
3.3. Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> - Vznik střídavého proudu, frekvence - Výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty - Obvody střídavého proudu - Elektromagnetické kmity - Generátory - Třífázová soustava, využití - Transformátor - Točivé elektromagnetické pole, elektromotory 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky - vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu - popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi 	KU, KK	1.3.8	listopad	8
3.4 Elektromagnetické kmitání <ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetické vlnění - Radiokomunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikuje elektromagnetické záření - využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění - předvídá chování elektromagnetického vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady využití vlnění v praxi 	KU, KK	1.3.8	prosinec	4
3.5 Elektromagnetické záření <ul style="list-style-type: none"> - Přehled elektromagnetického záření - RTG záření - Spektra - Záření černého tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - získá přehled o významných vlnových délkách - seznámí se s principem záření černého tělesa 	KU, KRP, KK	1.3.8	leden	5
3.6 Optika <ul style="list-style-type: none"> - Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje různé teorie podstaty světla - předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí 	KU, KRP, KK	1.3.8	únor	9

<ul style="list-style-type: none"> - Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu - Základní zákony - Rozklad světla na spektrum - Interference, difrakce a polarizace světla - Zrcadla, čočky a jejich vady - Oko a optické přístroje, zorný úhel 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů - vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů, 				
3.7 Speciální teorie relativity <ul style="list-style-type: none"> - Základní vztahy pro dilataci času, kontrakci délek, hmotnostní schodek - Stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - využije vztahy STR 	KU, KK	1.3.8	březen	7
3.8 Základní poznatky kvantové fyziky <ul style="list-style-type: none"> - Fotoelektrický jev, foton a jeho energie - Světelná kvanta 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu - vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu - vysvětlí duální podstatu záření a mikročástic 	KU, KK	1.3.8		5
3.9 Atomová fyzika <ul style="list-style-type: none"> - Základní poznatky o atomu - Objev atomového jádra - Čárové spektrum, kvantování energie - Kvantová čísla, periodická soustava 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip laseru 	KU, KRP	1.3.8	duben	5
3.10 Jaderná fyzika <ul style="list-style-type: none"> - Složení atomového jádra - Hmotnostní úbytek, vazebná energie - Jaderné reakce - Radioaktivita přirozená a umělá - Energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, jaderná bomba 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn - rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu - vysvětlí principy využití jaderné energie - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření - syntéza a štěpení jader atomů 	KU, KRP	1.3.8 2.2.7 4.1.8 4.1.11		5
3.11 Fyzika elementárních částic <ul style="list-style-type: none"> - Typy částic a jejich dělení 	<ul style="list-style-type: none"> - získá základní orientaci v systému mikročástic 	KU, KRP, KK	1.3.8	květen	1
3.12 Země a její okolí	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se stavbou Země 	KU	5.2.2		1
3.13 Sluneční soustava	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními parametry Sluneční soustavy 	KU	1.3.8		1
3.14 Hvězdy, galaxie, vesmír	<ul style="list-style-type: none"> - získá informace o naší galaxii a o vesmíru 	KU	1.3.8	červen	2

5.12 CHEMIE**5.12.1 Charakteristika vzdělávacího oboru**

Chemie je jedním ze vzdělávacích oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako uceleného systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a odůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovedností poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

5.12.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Chemie je povinným vzdělávacím oborem pro žáky vyššího gymnázia v prvním až třetím ročníku čtyřletého studia a pátém až sedmém ročníku osmiletého studia.

Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Laboratorní cvičení budou řešena jako rozvrhová v prvním a druhém ročníku čtyřletého studia a pátém a šestém ročníku osmiletého studia. Výuka laboratorních cvičení bude realizována v alternaci s biologií nebo fyzikou ve čtrnáctidenním cyklu.

Vzdělávací obor *Chemie* bude vyučován v učebně chemie, chemické laboratoři i v kmenových třídách (v krajním případě).

Ve vyučovacím předmětu *Chemie* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví (Ochrana člověka za mimořádných událostí)*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Biologie, Zeměpis, aj.).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie – 1. ročník / kvinta

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Úvod do studia chemie (16) <ul style="list-style-type: none"> - Historie chemie, klasifikace látek, prvky a sloučeniny - Soustavy látek, směsi, oxidační číslo - Názvosloví anorganických sloučenin, hmotnost atomů a molekul, látkové množství, výpočty n, c, M 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	KU, KŘP	1.2.13	září	
Složení a struktura chemických látek (14) <ul style="list-style-type: none"> - Stavba atomu, protonové a nukleonové číslo, radioaktivita - Orbitaly, periodická soustava prvků, chemická vazba, elektronegativita, typy vazeb, slabé vazebné interakce 	<ul style="list-style-type: none"> - Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o PSP - Využívá znalosti o částicové stavbě látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	KU, KŘP	1.2.13	listopad	
Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí (14) <ul style="list-style-type: none"> - Chemické reakce a chemické rovnice, jejich vyčíslování - Výpočty z chemických rovnic a vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	KU, KŘP	1.2.13	prosinec	
Základy anorganické chemie (8) <ul style="list-style-type: none"> - Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, voda, vzduch, peroxid vodíku, roztoky a jejich složení, teorie kyselin a zásad, pH 	<ul style="list-style-type: none"> - Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o PSP - Využívá znalosti o částicové stavbě látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	KU, KŘP	1.2.13	březen	
Chemie p-prvků (12) <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti prvků a jejich slouč. (VIII.A – III.A) - Halogeny a chalkogeny - Skupina N - Prvky III.A a IV.A skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Využívá znalosti o částicové stavbě látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	KU, KŘP	1.2.13	duben	
Ochrana člověka za mimořádných událostí (2) <ul style="list-style-type: none"> - vyhlášení hrozby a vzniku mim. ud. - živelní pohromy - únik nebezpečných látek do ŽP - jiné mimořádné události - první pomoc (klasifikace poranění) 	<ul style="list-style-type: none"> - Umí vyjmenovat způsoby vyhlášení poplachů - Umí charakterizovat různé druhy živelních pohrom - Zná jednotný záchranný systém a kontakty na něj - Zná zásady chování např. při vzniku požáru - Umí laicky posoudit závažnost poranění a poskytnout základní první pomoc 	KU, KSP, KK, KO, KŘP	1.2.4 1.2.13 1.2.16	červen	

<ul style="list-style-type: none"> - soc. dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí 					
<p>Laboratorní cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost a hygiena práce, technika experimentální práce - Metody oddělování složek směsí - Názvosloví anorganických sloučenin - Výpočty z chemických rovnic, vzorců, složení roztoků - Molární hmotnost, molární objem - Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - Acidobazická titrace - Příprava a ředění roztoků - Vlastnosti některých sloučenin dusíku a síry - Vlastnosti některých sloučenin uhlíku 	<ul style="list-style-type: none"> - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - Využívá znalosti o částicové stavbě látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie – 2. ročník / sexta

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Chemie s-prvků (8) <ul style="list-style-type: none"> - Prvky skupiny I.A a II.A, vlastnosti sodíku, draslíku, hořčíku vápníku a jejich sloučenin, jejich výroba a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin 	KU, KŘP		září	
Chemie d-prvků a f-prvků (10) <ul style="list-style-type: none"> - Kovová vazba a vlastnosti kovů, komplexní sloučeniny, vlastnosti kovů triády železa, jejich výroba a užití, chrom, mangan, měď, zinek - Lanthanoidy a aktinoidy 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin 	KU, KŘP		listopad	
Úvod do učiva organické chemie (10) <ul style="list-style-type: none"> - Předmět studia, historie, význam - Vlastnosti atomu uhlíku, typy vzorců, izomerie - reakční mechanismy reakcí, vlastnosti org. sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - Zhodnotí vlastnosti atomů uhlíku, významné pro strukturu organických sloučenin - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech - Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii - Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů 	KU, KŘP	1.2.1	prosinec	
Klasifikace org. sloučenin, názvosloví (8)	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů - Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	KU, KŘP	4.1.3	únor	

	- Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech				
Uhlovodíky (10) - Alkany a cykloalkany, alkeny a alkadieny, alkyny - Aromatické uhlovodíky - Surovinové zdroje uhlovodíků	- Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	KU, KŘP	1.2.13	březen	
Deriváty uhlovodíků (20) - Halogenderiváty - Dusíkaté deriváty - Alkoholy, fenoly - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny	- Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - Zhodnotí vlastnosti atomů uhlíku, významné pro strukturu organických sloučenin - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	KU, KŘP		květen	
Laboratorní cvičení: - Sloučeniny sodíku - Vlastnosti sloučenin uhlíku - Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny - Alkoholy a fenoly - Halogenderiváty - Kyseliny - Deriváty kyselin - Práce s modely organických sloučenin					

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie – 3. ročník / septima

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Deriváty karboxylových kyselin (7) Chemie přírodních látek (30) <ul style="list-style-type: none"> - Heterocykly a alkaloidy - Lipidy + detergenty - Izoprenoidy - Sacharidy, fotosyntéza, kvašení - Bílkoviny, proteosyntéza - Nukleové kyseliny 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	KU, KŘP	1.2.13	září	
Organická chemie v praxi (12) <ul style="list-style-type: none"> - Syntetické makromolekulární látky - Barviva a pigmenty - Léčiva - Pesticidy 	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	KU, KŘP	1.2.13	leden	
Základy biochemie (9) <ul style="list-style-type: none"> - Významné prvky a sloučeniny živých soustav - Fyzikálně chemické procesy - Enzymy, vitamíny, hormony 	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	KU, KŘP	1.2.13	březen	
Chemická kinetika (8) <ul style="list-style-type: none"> - Termochemie - Rychlost chemické reakce a faktory, které ji ovlivňují - Chemické rovnováhy - Protolytické rovnováhy – pH 	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní faktory, ovlivňující rychlost reakce a rovnovážný stav 	KU, KŘP		červen	

5.13 BIOLOGIE**5.13.1 Charakteristika vzdělávacího oboru**

Biologie je jedním ze vzdělávacích oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti, udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Učí žáky rozlišovat příčiny biologických procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

1. podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních biologických pojmů a zákonitostí
2. vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat biologické procesy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
3. získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel BOZP a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

5.13.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vyučuje se ve všech ročnících čtyřletého i osmiletého (vyššího) gymnázia ve dvouhodinové týdenní dotaci. V I. A II. ročníku jsou součástí předmětu pravidelná rozvrhová laboratorní cvičení. Třída se dělí na dvě skupiny, střídání probíhá ve čtrnáctidenních cyklech. Výuka probíhá v kmenové učebně biologie a biologické laboratoři. Obsahovou náplň biologie doplňují volitelné předměty:

Volitelná biologie ve 3. a 4. ročníku

Seminář z biologie ve 4. ročníku.

Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Biologie – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
1. Život a jeho poznávání – obecné vlastnosti živých soustav (1)	- odlišnost živé soustavy od neživé na základě jejich charakteristických vlastností	KU, KŘP	4.1	IX	
2. Biologie Prokaryot – bez biochemie (3)	- objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby - charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	KU, KŘP	4.1	IX	
3. Biologie Eukaryot (5)	- objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy - vysvětlí význam diference a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	KU, KŘP	4.1	IX–X	LP
4. Protista (1)	- charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	KU, KŘP	4.1	X	
5. Biologie virů (2)	- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	KU, KŘP	4.1	X	
6. Stavba a funkce rostlin (12) a) r. buňka, r. pletiva, r. orgány (6) b) vodní režim r., fotosyntéza, dýchání, minerální výživa, růst r., pohyby r (6)	- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	KU, KŘP	4.1	X–XI	LP
7. Systém a evoluce rostlin (28) a) nižší rostliny (5) b) mechorosty (2) c) kaprad'orosty (3) d) nahosemenné rostliny (4) e) krytosemenné rostliny (14) - květ, oplození, semeno, plody (5) - dvouděložné a jednoděložné rostliny (9)	- objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	KU, KŘP	4.1	XII–IV XII I I I–II II–IV II III–IV	LP

8. Systém a evoluce hub, lišejníky (5)	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci 	KU, KŘP	4.1	IV–V	LP
9. Rostliny a prostředí: ohrožené druhy a ochrana (2)	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	KU, KŘP	4.1	V	
10. Úvod do biologie živočichů (2)	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - charakterizuje pozitivní a negativní působení živ. druhů na lidskou populaci 	KU, KŘP	4.1	V	
11. Přehled zoologického systému (1)	<ul style="list-style-type: none"> - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce 	KU, KŘP	4.1	VI	
12. Protozoa (4)	<ul style="list-style-type: none"> - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - charakterizuje pozitivní a negativní působení živ. druhů na lidskou populaci 	KU, KŘP	4.1	VI	LP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Biologie – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
1. Mnobuněční živočichové (59) - Diblastica (3) - Triblastica (56) a) ploštěnci, vířníci, hlísti (6) b) měkkýši, kroužkovci (6) c) členovci (10) d) ostnokožci, polostrunatci (2) e) pláštěnci, bezlebeční (2) f) nižší obratlovci (9) g) plazi, ptáci (11) h) savci (10)	- charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živ. druhů na lidskou populaci	KU, KŘP	4.1	IX–IV IX IX–IV IX X X–XII XII XII I II–IV IV–V	LP
2. Chování živočichů: etologie (2)	- charakterizuje základní typy chování živočichů	KU, KŘP	4.1	VI	
3. Živočichové a prostředí (2)	- zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany - používá správně základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy	KU, KŘP	4.1	VI	LP
4. Vznik a vývoj živých soustav (1)	- odlišnost živé soustavy od neživé na základě jejich charakteristických vlastností - porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na zemi - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	KU, KŘP	4.1	VI	
5. Antropogeneze (2)	- podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	KU, KŘP	4.1	VI	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Biologie – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>1. Biologie člověka (45)</p> <p>a) opěrná a pohybová soustava (4) <i>VZd – první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách</i></p> <p>b) tělní tekutiny a oběhová soustava (6)</p> <p>c) dýchací soustava, trávicí soustava, metabolismus (7) <i>VZd – zdravá výživa (specif. potřeby)</i></p> <p>d) vylučovací soustava, těl. teplota (3)</p> <p>e) nervová soustava (8)</p> <p>f) hormonální regulace (3)</p> <p>g) smyslové orgány (5)</p> <p>h) rozmnožování, ontogeneze, období l. života (7) <i>VZd – hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství – péče o reprodukční zdraví – plodnost, preventivní prohlídky, osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami; metody asistované reprodukce, její biologické aspekty</i></p> <p>i) zdraví člověka (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy, probíhajícími v lidském těle - usiluje o pozitivní změny v souvislosti s vlastním zdravím a zdravím druhých - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory, ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků 	KU, KŘP	1.1	IX – III IX IX – X X – XI XII I I II– III II – III III	VZd
<p>2. Genetika (17)</p> <p>a) základní genetické pojmy (2)</p> <p>b) molekul. genetika: NK, g. kód, proteosynt. (3)</p> <p>c) buňka a dědičnost (3)</p> <p>d) klasická genetika, mutace, genet. populací (7)</p> <p>e) genetika člověka (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá správně základní genetické pojmy - využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	KU, KŘP	1.2.13	IV–VI IV IX IV–V V VI	
<p>3. Ekologie (4)</p> <p>a) základní ekologické pojmy (1)</p> <p>b) abiotické a biotické podmínky života (2)</p> <p>c) biosféra a ekosystém (1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje základní ekologické vztahy - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti 	KU, KŘP	4.1	VI	

5.14 ZEMĚPIS**5.14.1 Charakteristika vzdělávacího oboru**

Vzdělávací obor zeměpis je jedním z vzdělávacích oborů ŠVP (Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis, Laboratorní cvičení z biologie, chemie a fyziky, Volitelná fyzika, Volitelná chemie, Volitelná biologie, Volitelný zeměpis, event. Seminář z fyziky, chemie, biologie a zeměpisu), který žákovi umožňuje poznávání přírody a společnosti jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní a rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných a společenských poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, umožňuje pochopení současného stavu, příčin historického vývoje lidské společnosti, vytváření prognóz jejího budoucího vývoje, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Učí žáky rozlišovat příčiny geologických, geomorfologických, obecně geografických a socioekonomických jevů a procesů, analyzovat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

1. podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních geografických pojmů a zákonitostí
2. vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat geografické procesy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
3. získávání a upevňování dovedností ve vytváření geografické dokumentace a jejího využívání v praxi

5.14.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Zeměpis je povinným vzdělávacím oborem pro žáky I., II. a III. ročníku vyššího gymnázia. Vyučuje se v prvních dvou ročnících čtyřletého i osmiletého gymnázia ve dvouhodinové týdenní dotaci. Ve III. ročníku došlo k redukci na jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenové učebně geografie. Obsahovou náplň doplňují volitelné předměty: Volitelný zeměpis ve 3. a 4. ročníku; Seminář ze zeměpisu ve 4. ročníku.

Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Člověk a svět práce) a spolu s nimi pomáhá rozvíjet osobnost mladého člověka v podmínkách současného světa.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>Úvod do geografie Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj poznatků o Zemi - tvar a velikost Země - pohyby Země a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje geografii jako vědu, zařadí ji do systému věd - vymezí předmět a cíl geografie - pojmenuje jednotlivé přírodní a společensko-hospodářské vědy - porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - popíše vznik sluneční soustavy a charakterizuje ji - zná planety sluneční soustavy i jiná vesmírná tělesa - uvede základní údaje o Měsíci - vysvětlí, jak probíhají zatmění - uvede pohyby Země a jejich důsledky - vyhledá základní údaje o Zemi - vysvětlí rozdělení časových pásem a s pomocí atlasu určí konkrétní čas 	KU, KŘP	4	září	
<p>Znázornění Země na mapách</p> <ul style="list-style-type: none"> - souřadnice - kartografická zobrazení - měřítko map a obsah map - mapová tvorba a druhy map 	<ul style="list-style-type: none"> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - charakterizuje vybraná kartografická zobrazení - umí s mapou pracovat, určí světové strany a zorientuje ji - popíše mapovou tvorbu, umí určit jednotlivé druhy map - orientuje se s pomocí map v krajině 	KU, KP, KSP, KK, KO, KŘP,		listopad	
<p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a složení - litosféra - pedosféra - atmosféra - hydrosféra - biosféra 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu Země - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní vznik a význam půdy - vysvětlí a ukáže na mapě rozšíření typů půd na Zemi - objasní jevy v atmosféře, globální cirkulaci atmosféry, důsledky pro vytváření klimatických pásem - vysvětlí oběh vody na Zemi a význam vody pro člověka - rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině charakterizuje vody oceánů a moří a vody pevnin 	KU, KŘP	4	leden	

	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - objasní vztahy v biosféře - pojmenuje a na mapě ukáže bioklimatické pásy pevnin (geobiomy) - vysvětlí rozdíl mezi výškovými stupni a šířkovými pásmy - objasní význam biosféry pro člověka 				
<p>Člověk na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo - sídla - sektorová a struktura odvětví ekonomiky - jádrové a periferní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - rozdělí obyvatelstvo podle věku a ekonomické aktivity - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - porovná městská a venkovská sídla, jejich význam v minulosti a dnes - objasní proces urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit - vysvětlí rozdíl mezi jádrem a periferií a charakterizuje a vymezi je - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	KU, KŘP, KK		duben	
<p>Základy politické geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní zřízení - způsob vlády - mezinárodní politické organizace - ohniska neklidu v současném světě 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje politické formy států, vyhledá příklady, uvede, které převládají v současném světě - objasní pojmy federace a unitární stát, uvede a ukáže příklady - vymezi rozdíly mezi demokracií a diktaturou 	KU, KŘP, KK	2 3	květen	

	<ul style="list-style-type: none"> - uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, - zhodnotí jejich význam - lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji 				
<i>Krajina a životní prostředí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni - zhodnotí pozitivní a negativní důsledky globalizace - formuluje vlastní postoj k současné situaci a jejím možným řešením 	KU, KŘP	4	červen	
<i>Závěrečné opakování</i>					

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
OPAKOVÁNÍ <i>Mimoevropské regiony světa</i>		KU, KŘP	4	září	
AMERIKA - poloha, povrch, vodstvo - podnebí, vegetace - obyvatelstvo - nerostné suroviny - zemědělství, průmysl	- charakterizuje povrch a přírodní podmínky světadílu a jejich vliv na rozmístění obyvatel a hospodářskou činnost - charakterizuje obyvatelstvo světadílu a na mapě umí vyhledat jeho základní charakteristiky - charakterizuje a ukáže oblasti hospodářské činnosti - při charakteristice světadílu využívá příslušné druhy map - rámcově charakterizuje minulost, kterou světadíl prošel a její vliv na současný stav - vyjmenuje, ukáže a charakterizuje vybrané státy daného regionu	KU, KŘP	2 3 4		
AUSTRÁLIE, OCEÁNIE - Celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek regionu		KU, KŘP	42 3 4	listopad	
POLÁRNÍ OBLASTI - Celková charakteristika regionu - Arktida - Antarktida	- vysvětlí pojmy Arktida a Antarktida, charakterizuje jejich specifika i současný stav	KU, KŘP	2 3 4		
AFRIKA - Celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek regionu - Severní Afrika - Státy Guinejského zálivu - Střední Afrika - Východní Afrika - Jižní Afrika	- Zhodnotí polohu, přírodní poměry - Vysvětlí geologický vývoj kontinentu - Analyzuje sociální situaci, uvede problémy populace - Charakterizuje ekonomickou situaci, rozliší vyspělejší a rozvojové státy - Vymezí jádrové a periferní oblasti - Uvede možné formy mezinárodní pomoci africkému kontinentu	KU, KŘP	2 3 4	prosinec	
ASIE - Celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek regionu - Východní Asie - Jihovýchodní Asie - Jižní Asie - Jihozápadní Asie - Státy Předního východu	- Charakterizuje dle map přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti kontinentu - Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makro-regionální a globální geografickou dimenzi	KU, KŘP	2 3 4	březen	

- Státy Perského zálivu - Státy Arabského poloostrova - Střední Asie - Zakavkazské republiky					
OPAKOVÁNÍ				červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
EVROPA <ul style="list-style-type: none"> - Celková geografická charakteristika - Evropská unie 	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezí hranice, zhodnotí přírodní, kulturní a společensko-hospodářské vlastnosti Evropy - Objasní postavení a význam EU - Lokalizuje na mapách regiony Evropy, provede jejich všeobecnou geografickou charakteristiku a charakterizuje jejich postavení v Evropě 	KU, KO	2 3 4	září	
Společenství nezávislých států <ul style="list-style-type: none"> - Rusko (evropská i asijská část) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdůrazní význam a postavení Ruska ve světě - Vysvětlí současné postavení SNS - Charakterizuje členské země SNS 				
<ul style="list-style-type: none"> - Východní Evropa – vybrané státy regionu - Jihovýchodní Evropa – vybrané státy regionu - Jižní Evropa – vybrané státy regionu - Západní Evropa – vybrané státy regionu - Severní Evropa – vybrané státy regionu - Střední Evropa – sousední státy ČR, vybrané státy regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní sociální a politické problémy balkánských zemí - Zhodnotí uvedené státy Evropy, objasní jejich ekonomickou situaci včetně přírodních zdrojů, společensko-kulturní vývoj, porovná jejich ekonomiky, životní úroveň - Zhodnotí postavení států v Evropě - Vysvětlí specifiku ekonomik alpských zemí - Zhodnotí uvedené státy Evropy, objasní jejich ekonomickou situaci včetně přírodních zdrojů, společensko-kulturní vývoj, porovná jejich ekonomiky, životní úroveň - Objasní proces transformace ekonomik bývalých socialistických států střední Evropy po roce 1990 - Vymezí jádrové oblasti Evropy, zhodnotí jejich význam - Zhodnotí postavení ekonomiky SRN v Evropě, ve světě - Porovná ekonomiky jednotlivých sousedních států - Uvede rozdíly mezi sousedními státy ČR - Objasní proces transformace ekonomik bývalých socialistických států střední Evropy po roce 1990 	KU, KŘP		říjen	
ČR – fyzickogeografické podmínky <ul style="list-style-type: none"> - poloha, tvar, územní vývoj - reliéf a jeho členění, přírodní zdroje - podnebí - vodstvo - půdní poměry - živá příroda - typy krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR - Uvede typy reliéfu, změnu českého masivu a Karpat v geologickém období - Objasní rozložení teplot a srážek - Zhodnotí vodstvo - Vymezí půdní typy a druhy jejich využití - Vyjmenuje výškové stupně rostlinstva - Rozliší jednotlivé typy krajiny 	KU, KŘP	2 3 4	leden	

ČR – životní prostředí a jeho ochrana	- Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů a životní prostředí v regionální a lokální úrovni	KU, KŘP			
ČR – obyvatelstvo - základní údaje, sídla	- Zhodnotí vývoj obyvatelstva a uvede základní údaje o obyvatelstvu - Uvede významná sídla	KU, KŘP		duben	
ČR – hospodářství - vývoj a transformace - průmysl, zemědělství, doprava - služby, cestovní ruch - mezinárodní vztahy	- Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika - Uvede hlavní průmyslové odvětví ČR - Na mapě vymezení nejvýznamnější průmyslové zóny	KU, KŘP, KSP, KO			
ČR – regiony - kraje ČR - místní region	- Vyjmenuje kraje a ohodnotí je - Vymezení místní region (podle bydliště, školy), zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	KU, KŘP		květen	
Závěrečné opakování ČR				červen	

5.15 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.15.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vzdělávací obor *Hudební výchova* usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti*.

- Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

5.15.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor *Hudební výchova* je povinný vzdělávací obor, který se vyučuje v 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a v kvintě a sextě vyššího gymnázia v dvouhodinové týdenní dotaci. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka *Hudební výchovy* probíhá ve specializované učebně hudební výchovy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

5.15.3 Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávacího oboru Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření „mostů mezi lidmi“.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Jsme vždy připravení komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

5.15.4 Očekávané výstupy**Žák**

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Učivo

1. Vokální činnosti

- 1.1 pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu /scat, falset apod./, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- 1.2 intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- 1.3 hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- 1.4 orientace v notovém /grafickém/ záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie
- 1.5 rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, předvádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané /hrané/ písně pomocí notového /grafického záznamu/
- 1.6 reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti /transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti/

2. Instrumentální činnosti

- 2.1 hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií /písní, motivů, témat, jednoduchých skladeb/, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace / jednoduché hudební formy /
- 2.2 záznam hudby – noty a další způsoby záznamu hudby
- 2.3 vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, tempové, dynamické, formální

3. Hudebně pohybové činnosti

- 3.1 pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- 3.2 pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního cíla – pantomima, improvizace
- 3.3 pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

4. Poslechové činnosti

- 4.1 orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě /zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost, nepravidelnost hudební formy/ a jejich význam pro pochopení hudebního díla
- 4.2 hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi /inspirace, epigonství, kýč, módnost, modernost, stylová provázanost/
- 4.3 hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- 4.4 interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla /slohové a stylové zařazení apod./, vytváření vlastních soudů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Periodizace dějin evropské hudby Nejstarší hudební památky Tónová soustava Notopis	<ul style="list-style-type: none"> - vyděluje podstatné hudební znaky v proudu znějící hudby, - rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, 	KSP, KK, KO	1.1 1.2 1.3.	září	
Středověká hudba <ul style="list-style-type: none"> - hudba duchovní – gregoriánský chorál - hudba světská - středověká hudba v českých dějinách - středověké hudební nástroje Tónina, stupnice, intervaly Rozdělení zpěvních hlasů	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si hudební formu díla - popisuje a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností - vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit - orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, 	KK, KŘP		říjen	
Renesance <ul style="list-style-type: none"> - Nizozemská škola - Vrcholná polyfonie - O. di Lasso, G.P. da Palestrina - Česká renesance Dynamika	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, - na základě historických, společenských a kulturních kontextů popisuje podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	KK		prosinec	
Baroko <ul style="list-style-type: none"> - vznik opery - barokní instrumentální hudba - A. Vivaldi - fuga 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - kultivace pěveckého a hlasového projevu, - intonační a rytmický výcvik, - sólový a sborový zpěv, - orientace v notovém zápisu 	KK	2.1 2.4	únor	
Vrcholné baroko <ul style="list-style-type: none"> - G. F. Handel, J. S. Bach - baroko v českých zemích Takty, taktování	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hra a tvorba instrum. doprovodů, - orientace v zápise skladeb, jejich realizace podle individuálních schopností Hudebně-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pohyb hudby a gesto, reakce na hudbu pohybem 	KK, KŘP	3.1 5.5	březen	
Klasicismus <ul style="list-style-type: none"> - J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonátová forma, sonáta, symfonie 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hudebně-výrazové prostředky, hudební forma, hudební nástroje, hudební styly a žánry, funkce hudby 	KK, KU, KO	1.2 1.5	květen červen	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Opakování <i>Český hudební klasicismus</i> <i>Příprava hudební exkurze Polička – Litomyšl</i>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vývoji hudebního umění, - uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, 	KSP, KK, KO	1.1 1.2 1.3.	září	
Romantismus <ul style="list-style-type: none"> - Raný německý romantismus - Rozvinutý romantismus Symfonický orchestr	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, - na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hud. díla 	KK, KŘP	1.5	říjen	
Novoromantismus <ul style="list-style-type: none"> - Berlioz, Liszt, Wagner Technika taktování	<ul style="list-style-type: none"> - vyděluje podstatné hud. znaky v proudy znějící hudby, - rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, - uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	KK, KU		listopad	
Česká hudba v období romantismu <ul style="list-style-type: none"> - B. Smetana Český novoromantismus <ul style="list-style-type: none"> - Dvořák. Z. Fibich 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, - možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností 	KK	1.5	leden	
Národní školy Rozdělení hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> - dešifruje a interpretuje - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností, 	KK, KO		únor	
Impresionismus Česká modern	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit 	KK	2.1 2.4 3.1	duben	
Hudební směry 20. století <ul style="list-style-type: none"> - atonální hudba, dodekafonie - Stravinskij, Hába, Gershwin 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - kultivace pěveckého a hlasového projevu, - intonační a rytmický výcvik, - sólový a sborový zpěv, - orientace v notovém zápisu 	KK		květen	
Průřez vývojem nonartificiální hudby <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj jazzu, - rock'n'roll, - další směry populární hudby - hudební technika 20. a 21. století Opakování	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hra a tvorba instrum. doprovodů, - orientace v zápise skladeb, jejich realizace podle individuálních schopností Hudebně-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pohyb hudby a gesto, reakce na hudbu pohybem Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hudebně-výrazové prostředky, hudební forma, hudební nástroje, hudební styly a žánry, funkce hudby 	KK, KU, KSP	5.5	červen	

5.16 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.16.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s **vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sovkulpturou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.)**, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuelně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

5.16.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují **Obrazové znakové systémy** umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá obrazná vyjádření vlastní, umělecká a uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují **Znakové systémy** výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Na Gymnáziu F. M. Pelcla je obsahová rozdílnost ve vzdělávacím obsahu Výtvarné výchovy pro 1. a 2. ročník čtyřletého gymnázia a pro 5. a 6. ročník víceletého gymnázia, spočívající ve výběru znakových systémů výtvarného umění různých etap a stylů. Zejména v 1. ročníku čtyřletého gymnázia je nutné věnovat velký prostor znakovým systémům období od 12. stol. až do 19. stol., neboť žáci přicházejí z různých ZŠ s velmi rozdílnými úrovněmi znalostí. Bez znalostí historických návazností nelze navázat na vizuálně obrazné znakové systémy umění 19. stol. a umění moderního.

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. a 2. ročnících čtyřletého gymnázia a v 5. (kvintě) a 6. (sextě) víceletého gymnázia.

Jeho týdenní časová dotace činí ve všech těchto ročnících 2 hodiny, třídy se dělí podle vlastní preference žáků na 2 části - na Hv a Vv.

5.16.3 OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY – Očekávané výstupy

Žák

- porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění
- rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci
- v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace, k tomu slouží výtvarné exkurze do Národní galerie a návštěvy aktuálních výstav
- pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

Učivo

- Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace.
- Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta.
- Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační.

5.16.4 ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ – Očekávané výstupy

Žák

- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy
- charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci
- na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot
- vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. stol. do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření – k tomu slouží výtvarné exkurze do galerií a návštěvy aktuálních výstav
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl
- na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. stol. do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace
- samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění

Učivo

- Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku.
- Světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu.
- Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova – 1. ročník (kvinta) 2 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>Průřez historickým vývojem vizuálně obrazných znakových systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - architektura, malířství, sochařství, design a užité umění, film, nová média - dějiny umění ve vývoji (1. roč. čtyřletého gymnázia – shrnutí vývoje v závislosti na jejich znalostech ze ZŠ, kvinta pokračuje v historickém vývoji od 19. stol.) - srovnání různých rolí a různého postavení umělce v dějinách, jeho různý společenský kredit, porovnání zdrojů umělecké tvorby, hledání společenského významu a smyslu - umělecký proces a jeho vývoj - historické proměny a různé modely, prezentace uměleckého díla 	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu a vztahy s neevropskými kulturami - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (v historickém vývoji až do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech vybraných uměleckých děl uvádí, rozlišuje a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě - objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu 	KK, KO, KŘP, KSP, KU	3.2 5.5 2.4 2.5 3.1	celoročně	
<p>Perspektiva, prostor, vnímání reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - důraz na princip osobního prožitku - otisk, gesto, stopa, rytmus - prostor pro žákovu sebeprojekci - realistická kresba, zátiší - realistická malba - práce s moderními materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů - uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro vnímání, tvorbu, interpretaci - chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru - chápe celistvost a rozklad tvaru, povrch a konstrukce - chápe vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu - využívá pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění 	KK, KO	1.1 1.3 1.4 4.1 1.5 5.3	září říjen	
<p>Osobní prožitky</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvinta: pointilismus, impresionismus, postimpresionismus - 1. roč. – dějiny umění v chronologickém vývoji - symbolismus, secese (A. Mucha) - fauvismus, expresionismus - ilustrace 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osobní prožitky z relativity barevného vnímání, rozpoznává její vliv a individuální přínos pro vnímání, tvorbu, interpretaci - objasní vznik a uplatnění symbolu - interpretuje vztah slova a obrazu 	KU, KŘP	2.4 1.3 1.2	listopad prosinec	

<ul style="list-style-type: none"> - grafické techniky - vícehledovost v malířství (kubismus) 					
<p><i>Tvorba s přesahem do dalších oborů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - různé akce využívající přesahů mezi dramatickým, hudebním a výtvarným oborem - práce s různorodými materiály - sebeuvědomování diváka (akční tvorba), účast v sociálním prostoru (performance) - práce s textem, vizuální poezií, záznamem hudby, gestem - (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové snímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě, rozšiřuje citlivost svého smyslového vnímání - porovnává různé znakové systémy mluveného i psaného jazyka, hudby, výtvarného a dramatického umění - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky za účelem požadavku na obecnou srozumitelnost, masovost a autenticitu projevu 	<p>KU, KŘP, KK</p>	<p>1.3 5.5</p>	<p>leden únor</p>	
<p><i>Umění nových médií</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky akčního umění - reklama, pop-art - společné instalace - prostor, perspektiva - realistická kresba a malba - moderní techniky (neobvyklé materiály ve výtvarné tvorbě) - postupy ve vývoji i v praxi u všech vizuálně obrazných znakových systémů 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 	<p>KU, KSP, KK, KO</p>	<p>5.1 5.2 1.2 1.3</p>	<p>březen duben</p>	
<p><i>Utváření postojů a hodnot</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednodenní exkurze do Prahy - Veletržní palác, aktuální výstavy - mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla (impresionismus, secese) - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta 	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální - interpretuje umělecké dílo, smyslově jej vnímá a rozvíjí - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění - objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ 	<p>KK, KU, KŘP</p>	<p>1.3 3.1</p>	<p>květen červen</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova – 2. ročník (sexta) 2 hodiny týdně

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
<p>Průřez historickým vývojem vizuálně obrazných znakových systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - architektura, malířství, sochařství, užité umění a design, film, nová média - umělecký proces a jeho vývoj - historické proměny a různé modely - 2. roč. VG – chronologicky pokračuje v dějinách umění - sexta pokračuje v historickém vývoji 20. stol. až po současnost - historický vývoj zátiší, figurální tvorby - futurismus, kubismus, dadaismus - symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění - abstraktní umění, Kandinskij, Kupka - surrealismus a jeho podvědomí - akční umění - umění akce, nová média - akční tvorba, bodyart , atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu a vztahy s neevropskými kulturami - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (v historickém vývoji až do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech vybraných uměleckých děl uvádí, rozlišuje a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě - objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - utváření postojů a hodnot v uvedených rovinách 	KK, KO, KŘP, KSP, KU	3.2 5.5 2.4 2.5 3.1	celoročně	
<p>Utváření postojů a hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> - figura v pohybu - různé akce využívající přesahů mezi dramatickým, hudebním a výtvarným oborem - práce s různorodými materiály - život člověka ve společnosti, lidské vztahy - mediální produkty a jejich prostředky - jednodenní exkurze do galerie (Museum Kampa, GASK – dle aktuální nabídky) 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé znakové systémy mluveného i psaného jazyka, hudby, výtvarného a dramatického umění - uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro vnímání, tvorbu, interpretaci – - nalézá prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy - na příkladech vybraných uměleckých děl uvádí, rozlišuje a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	KU, KŘP, KK, KO	1.3 1.4 4.1 1.5 5.3	září říjen	
<p>Figurální tvorba, proporce, portrét, objekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání různých rolí a různého postavení umělce v dějinách, jeho různý společenský kredit, porovnání zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - zapojuje tělo, jeho pohyb a gesta do procesu tvorby - objasní vznik a uplatnění symbolu - interpretuje osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, figurace - nalézá, vybírá a uplatňuje princip náhody 	KU, KŘP	5.2 3.2 3.1 1.5 1.2	listopad prosinec	

<p>umělecké tvorby, hledání společenského významu a smyslu</p> <ul style="list-style-type: none"> - portrét, figura, proporce lidského těla - práce s moderními materiály (asambláž, proláž, roláž, objekt) - pohyb - figurální a nefigurální (abstraktní) tvorba 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu - vysvětlí proměnlivost obrazu v čase a proměnlivost tvaru - využívá pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění - chápe změny prostoru v čase, proměny kvalit - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové snímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě, rozšiřuje citlivost svého smyslového vnímání - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní vztahy s neevropskými kulturami, zrušení hranice umění a neumění, neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování 		5.3		
<p>Umění nových médií</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklama, pop-art, televize, nová média, akční umění - umění nových médií, společné instalace - mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla (fotografie, koláž, moderní média) 	<ul style="list-style-type: none"> - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky za účelem požadavku na obecnou srozumitelnost, masovost a autenticitu projevu - uplatňuje moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury - interpretuje umělecké dílo, smyslově jej vnímá a rozvíjí 	KU, KŘP, KK, KO	3.1 3.2 5.5 5.1 5.2	leden únor	
<p>Nové umělecké disciplíny</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe sociální a technologické proměny dneška a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu - uplatňuje moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 	KU, KŘP, KK, KO	5.3 5.5	březen duben	
<p>Utváření postojů a hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> - půldenní závěrečná exkurze do Galerie moderního umění v Hradci Králové - mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální - interpretuje umělecké dílo, smyslově jej vnímá a rozvíjí - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění - objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ 	KK, KU, KŘP	1.3 3.1	květen červen	

5.17 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.17.1 Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. *Tělesná výchova* usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení). Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

5.17.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků, a zde je dále rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují. Výuka probíhá odděleně.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. V souladu se vzdělávacími prioritami školy je podporován i v rámci různých školních projektů. 1x za 2 roky je pro žáky vyššího gymnázia organizován lyžařský a snowboardový zájezd do Alp. V sextě (6. ročník) je organizován třídní sportovní a turistický kurz v přírodě. V průběhu školního roku jsou pro žáky organizovány školní sportovní turnaje zaměřené především na sportovní hry. Výuka je organizována ve sportovní hale a tělocvičně v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště s umělým povrchem, které je součástí areálu školy, přírodní a sportovní areál Včelný, městský sportovní stadión (atletika), stadión s umělým povrchem TJ Sokol, plavecká hala, zimní stadión.

5.17.3 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Tělesná výchova

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák

- chápe zásady zatěžování, umí změřit úroveň své tělesné zdatnosti pomocí jednoduchých motorických testů
- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví
- cíleně se připravuje na pohybovou činnost a její ukončení
- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- zná základní zásady poskytování první pomoci
- odmítá drogy a jiné návykové látky jako neslučitelné se zdravím a sportem

Učivo

- zdravotně orientovaná zdatnost
- svalová nerovnováha
- zdravotně zaměřená cvičení
- organismus a pohybová zátěž
- individuální pohybový režim
- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí
- rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností
- první pomoc při sportovních úrazech

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**Žák**

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- dovede posoudit provedené osvojované pohybové činnosti, umí označit příčiny nedostatků

Učivo

- pohybové dovednosti a pohybový výkon
- pohybové odlišnosti a handicapy
- průpravná, kondiční, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení
- pohybové hry různého zaměření
- gymnastika, kondiční a estetické formy cvičení s hudbou (akrobacie, cvičení na nářadí, s náčiním)
- atletika (sprinty, vytrvalostní běhy na dráze a v přírodě, štafetový běh, skok daleký, skok vysoký, vrh koulí, hod míčkem (granátem))
- sportovní hry (kopaná, basketbal, florbal, volejbal, házená)
- turistika a pobyt v přírodě (turistika, cykloturistika, vodní turistika)
- lyžování, bruslení
- další moderní a netradiční pohybové hry (softbal, lakros, freesbee, stolní tenis, badminton aj)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**Žák**

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- ve školních podmínkách naplňuje základní olympijské myšlenky a ideály, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, dbá na ochranu přírody při sportu
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

- vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech
- sportovní výzbroj a výstroj
- pohybové činnosti, sportovní a turistické akce, pravidla osvojovaných pohybových činností
- sportovní role, měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem
- olympismus v současném světě, jednání fair play, úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí

5.17.4 Zdravotní tělesná výchova

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZdrTv se provádí na doporučení lékaře. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Vzdělávací obsah je pro všechny ročníky společný. Žáci jsou zařazeni do jedné (případně dvou) cvičební skupiny podle aktuálního počtu pro školní rok. Výuka zdravotní tělesné výchovy probíhá koedukovaně.

- **základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky** – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti
- **soubor speciálních cvičení** pro jednotlivé typy zdravotního oslabení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova – 1. ročník / kvinta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech - Pojmy osvojovaných činností - Péče o tělesnou zdatnost a zdraví - Postupné seznamování s historií a současností sportu 	<ul style="list-style-type: none"> - Zná zásady bezpečného chování - Dbá na hygienu po sportovní činnosti - Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních 	KO, KŘP	1.1.2 1.1.6 1.1.11 1.2.2 1.2.4 1.2.5 1.2.6 1.2.14	průběžně	
Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal - Kopaná - Volejbal - Florbal - Házená - Ostatní moderní a netradiční pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - Zná pravidla míčových her, dokáže s pomocí rozhodovat zápas a seznamuje se se zápisem o utkání - Ve sportovních hrách zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, jednoduché herní kombinace a herní činnosti spojené se zpracováním a vedením míče, zakončené střelbou - Zná netradiční a nové sportovní hry (badminton, freesbee, ringo, softbal, lakros aj.) 	KU, KSP, KK, KŘP	1.1 1.2	říjen až červen	
Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - Akrobacie - Přeskok - Hrazda - Kladina (dívky) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zná základní gymnastické názvosloví, provádí dopomoc dle potřeby a záchranu při cvičení na nářadí - Zvládne kotouly vpřed, vzad a letmo, stoj na rukou - Zvládne přeskoky přes nářadí (roznožka, snožka) - Zvládne výmyk ze stoje, přešvihy, seskok zákmihem - Zvládne rovnovážné polohy, přechody na kladině (dívky) 	KU, KŘP	1.5	listopad až únor	Seznámení se základními biomechanickými principy pohybu (fyzika)
Atletika <ul style="list-style-type: none"> - běhy (sprinty, vytrvalostní, štafetové) - skok daleký - skok vysoký - vrh koulí 	<ul style="list-style-type: none"> - Zná atletické pojmy a zvládá atletickou abecedu a její prvky dokáže použít při řízení skupiny - Umí jednotlivé starty a zná jejich použití - Zvládá způsoby běhu a dýchání při sprintu, vytrvalostním běhu, kondičním joggingu, zvládá běh v terénu - Dovede provést základní skoky z místa odrazem snožmo, jednoož, vícenásobné skoky - Seznamuje se se skokem do výšky (flopem) - Seznamuje se s vrhem koulí 	KU, KK, KŘP	1.5	září říjen duben květen červen	Aerobní a anaerobní systém energetického krytí Fyziologické účinky atletického tréninku
Bruslení (lední hokej) <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché technické prvky - základy hokeje 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - Provede ošetření bruslí - Ukáže jednoduché technické prvky při jízdě 	KU		prosinec až únor	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova – 2. ročník / sexta (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech - Péče o tělesnou zdatnost a zdraví - Pravidla sportů (sportovních her) - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin 	<ul style="list-style-type: none"> - Zná zásady bezpečného chování - Dbá na hygienu po sportovní činnosti - Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních - Orientuje se v pravidlech jednotlivých sportovních her - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím 	KO, KŘP, KK	1.1.2 1.1.6 1.1.11 1.2.2 1.2.4 1.2.5 1.2.6 1.2.14	průběžně	
Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal - Kopaná - Volejbal - Florbal - Házená - Ostatní moderní a netradiční pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - V basketbale zdokonaluje již osvojené dovednosti (dvojtakt) - Zná základní herní systémy, zvládá střelbu z různých pozic - V kopané zvládá zpracování míče, přihrávky, střelbu - Ve volejbale zdokonaluje HČJ, hru na síti, jednoduché herní systémy - Ve florbalu zdokonaluje HČ s florbalovou holí, přihrávky a střelbu - V házené zdokonaluje osvojené dovednosti (přihrávky) - Zná další doplňkové sporty 	KU, KSP, KK, KŘP	1.1 1.2	říjen až červen	
Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - Akrobacie - Přeskok - Hrazda - Kladina (dívky) 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá dobře dopomoc a záchranu při cvičení na nářadí dle potřeby a záchranu při cvičení na nářadí - Zvládne kotouly, stoj na rukou, přemet stranou - Zdokonaluje se v osvojených dovednostech v přeskoku, na hrazdě, na bradlech, kladině (dívky) - Zdokonaluje vazbu osvojených prvků do jednoduchých sestav 	KU, KŘP	1.5	listopad až únor	Fyzika, biomechanika, První pomoc při zranění
Posilování a kondiční příprava	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá testy a testová cvičení, umí rozlišit jejich význam pro jednotlivá sportovní odvětví - Zná různé druhy posilování a jejich fyziologické účinky - Dokáže zvolit vhodný způsob posilování pro konkrétní účel, využít netradičního náčiní 	KU		průběžně	
Atletika <ul style="list-style-type: none"> - běhy (sprinty, vytrvalostní, štafetové) - skok daleký - skok vysoký - vrh koulí 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdokonaluje techniku běhu (běžecká abeceda) - Zvládá vyměřit rozběh pro skok daleký, zdokonaluje techniku skoku - Zdokonaluje techniku skoku do výšky (flopem) - Zdokonaluje techniku vrhu koulí sunem 	KU, KK, KŘP	1.5	září říjen duben květen červen	Biologie, sportovní trénink Sledování krátkodobých a dlouhodobých fyziologických změn

- hod granátem (míčkem) dle možností	- Dovede provést hod na dálku kriketovým míčkem, granátem				způsobených atletickým tréninkem
Bruslení (lední hokej) - jednoduché technické prvky - základy hokeje	- Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - Provede ošetření bruslí - Ukáže jednoduché technické prvky při jízdě	KU		prosinec až únor	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova – 3. ročník / septima (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Tvorba pohybového režimu - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (první pomoc při sportu v různých klimatických podmínkách) - Zdravotně orientovaná zdatnost (kondiční programy, manipulace se zatížením) 	<ul style="list-style-type: none"> - Je poučen o tom, jak sestavit svůj pohybový režim, je informován o možnostech výběru sportů nebo jiných pohybových aktivit pro zařazení do svého pohybového režimu - Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - Zná zásady bezpečného chování při sportovních aktivitách 	KO, KŘP, KK, KU, KSP	1.1 1.2	průběžně	
Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - basketbal - kopaná - volejbal - florbal - házená - ostatní moderní a netradiční pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní způsoby rozcvičení a přípravu organismu s ohledem na následující pohybové aktivity a zatížení - Zná dobře pravidla a umí spolurozhodovat v utkání - Ve volejbale zdokonaluje útočný úder, zdokonaluje hru v poli a na síti - Ve sportovních hrách zvládá jednoduché i složitější útočné a obranné kombinace - Dovede vyhodnocovat herní situace a zapojovat sebe i ostatní do týmové spolupráce 	KU, KSP, KK, KŘP	1.1 1.2	říjen až červen	
Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskok - hrazda - kladina (dívky) 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá dobře dopomoc a záchranu při cvičení na náradí dle potřeby a záchranu při cvičení na náradí - Zvládne kotouly, stoj na rukou, přemet stranou - Zdokonaluje se v osvojených dovednostech v přeskoku, na hrazdě, na bradlech, kladině (dívky) - Zdokonaluje vazbu osvojených prvků do jednoduchých sestav 	KU, KŘP	1.5	listopad až únor	Matematika: statistika, hodnocení druhých a sebehodnocení, měření výkonů, porovnávání
Posilování a kondiční příprava	<ul style="list-style-type: none"> - Zdokonaluje se v tvorbě kondiční přípravy se zaměřením na posilování jednotlivých svalových partií - Zná způsoby kondičního posilování bez zátěže i se zátěží v kruhovém tréninku 	KU	1.2	průběžně	Fyzika, biomechanika, anatomie
Atletika <ul style="list-style-type: none"> - běhy (sprinty, vytrvalostní) - skok daleký - skok vysoký - vrh koulí - hod granátem (míčkem) dle možností 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže měřit atletické disciplíny (stopky, pásmo) - Zvládá a zdokonaluje vytrvalost postupným prodlužováním běžeckých tratí, popř. časových limitů - Zná krokový rytmus při hodech, dovede sun při vrhu koulí - Zdokonaluje se ve skoku vysokém 	KU, KŘP, KK	1.5	září říjen duben květen červen	

Bruslení (lední hokej) - jednoduché technické prvky - základy hokeje	- Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - Dokáže zvládnout základní kroky, odrazy, překládání, jízdu a bezpečné zastavení	KU		prosinec až únor	
Zdravotní tělesná výchova	- Umí provádět základní vyrovnávací cvičení - Dovede zařadit kompenzační cviky po jednostranné zátěži - Zdokonaluje správné držení těla		1.1 1.2	průběžně	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova – 4. ročník / oktáva (2 hod. týdně)

KONKRETIZOVANÉ UČIVO	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	Kompetence	PT	Časová osa	Poznámky
Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - Význam pohybu pro zdraví (sport dívek a chlapců) - Olympismus, olympijské ideje, olympijské hry, fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - Umí změřit srdeční frekvenci a využít tento údaj ke stanovení pohybové zátěže - Orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - Zná historii olympismu u nás i ve světě 	KO, KŘP, KK, KU, KSP	1.1 1.2	průběžně	
Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - basketbal - kopaná - volejbal - florbal - házená - ostatní moderní a netradiční hry 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá samostatně připravit a vést tematické rozcvičení s ohledem na charakter další pohybové zátěže - Dovede použít útočné a obranné HCJ v různých sportovních hrách - Zvládá složitější herní situace - Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje příp. spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže 	KU, KSP, KK, KŘP	1.1 1.2	říjen až červen	
Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - disciplíny osvojované v průběhu studia 	<ul style="list-style-type: none"> - Umí předvést základní gymnastické prvky na nářadích - Dovede vytvořit volnou sestavu v akrobacii - Zvládne jednoduché sestavy na nářadích (s použitím gymn. prvků osvojovaných v průběhu studia) 	KU, KŘP	1.5	listopad až únor	
Posilování a kondiční příprava	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže rozlišit posilování pro jednotlivé svalové skupiny a počty opakování - Zvládne aktivovat oslabené svaly a hyperaktivní nechat relaxované 	KU	1.2	průběžně	
Atletika <ul style="list-style-type: none"> - disciplíny osvojované v průběhu studia 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá vytrvalostní a kondiční běhy, běh v terénu - Zvládá atletické disciplíny osvojované v průběhu studia - Umí využít atletické prvky ke zvýšení či udržení kondice - Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů 	KU, KŘP, KK	1.5	září říjen duben květen červen	
Zdravotní tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže zaujímat správné pozice pro dechová cvičení - Dovede rozlišit a použít pohyby dle způsobu provedení (vedené, švihové, kyvadlové) - Zvládá protažení zkrácených svalů a tím příznivě ovlivní kloubní pohyblivost 		1.1 1.2	průběžně	Biologie, fyziologie

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 Úvod do problematiky hodnocení žáků

Jak již bylo uvedeno v úvodní části ŠVP, účelem vzdělávání je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků, postojů a hodnotových orientací, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. (Výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části ŠVP.)

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „**Do jaké míry je žák po ukončení vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?**“ „Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání na gymnáziu přímo odpovědět. (Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.)

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích oborech. Záměrem autorského kolektivu ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztažené ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy (oborů) vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů – tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP), lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

6.1.2 Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vloh a vlastnosti.

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vzdělávacích oborů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**, za první pololetí bude místo vysvědčení vydán žákovi **výpis z vysvědčení**. Při přestupu žáka na jinou školu před ukončením druhého pololetí škola vydá vysvědčení za 1. pololetí příslušného školního roku. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace).

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí **klasifikačního řádu školy**.

7 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: SEZNAM EXKURZÍ, JIMIŽ SE NAPLŇUJÍ PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ROČNÍK	NÁZEV AKCE	KOMISE	POČET HODIN	POZNÁMKA Průřezové téma
ročník	Divadelní představení (škola, RK)	Aj	2	PT 1,3,5
ročník	Beseda se zdravotní sestrou	ZSV	1 (leden)	PT 1
ročník	Trestní právo - beseda	ZSV	2 (únor/březen)	PT 1,3
ročník	Návštěva soudu	ZSV	2	PT 1 Malé skup.
ročník	Úřad práce	ZSV	2 h	PT 1,3
VG	Špilarovi (Šimánek, Kolbaba)	Z	2 (říjen)	PT 4 1.-3. roč.
	Klicperovo divadlo	Čj	1 hod (4x/rok)	PT 1, 3,5 výběr
	Divadélko pro školy Frankofonní dny - HK	Čj Frj	2 (duben) 1 (březen)	PT 1,3,5 PT 3,1

1. ročník	Hvězdárna a planetárium Hradec Králové		Z	PT 4
Cca 20 žáků z ročníku (6-7 ze třídy)	Koncerty Praha	V průběhu roku (2x)	Hv	2x 1 den PT 1,3
	Praha	v době PZK (4.)	Vv, Hv	PT 1,3
2. ročník	Polička + Litomyšl Kutná Hora + Kačina	9. – 10.	Hv Vv	PT 1,3,5
	BZ a ZOO Liberec		Bi	PT 4
	Sportovní kurz	v době MZK	Tv	PT 1
3. ročník	Praha – místa spjatá s českou literaturou + ND včetně představení	4. – 5.	Čj	PT 1,2,3,5

4.ročník	Osvětim + Vělička	9.	D, ZSV	2 dny PT2,3,5
Volitelné předměty 3. ročník	Podle potřeb komisí v předem stanoveném termínu níže psané jsou příklady je možné měnit	Pokud nebude v červnu řečeno jinak, tak termínem jsou 2 dny v týdnu podzimních prázdnin		
	Srub Březinka + Broumovský klášter		D	PT 3
	Parlament a Senát ČR		VSV	PT 1,3
	Léčebna návykových nemocí Bohnice		Psy	(1x za dva roky) PT 1
	Papírny a sklárny Harrachov + pivovar Svijany		Ch	(1x za dva roky) PT 4
	ČVUT		F	PT 1,4
	Vybraná lokalita KHK		Z	PT 4
Volitelné předměty 4. ročník	EXKURZE NEJSOU			
VG	Jazykové výměny (projekty)		Rj, Nj, Aj, Sj, Fj	1x za 2 roky PT 1,2,3,5
	Zahraniční poznávací exkurze		D + další předmět (např. jazyk)	Týden 1x za 3 roky PT 1,2,3,5
	Poznávací exkurze (ČR x zahraničí)		Z + další předmět (např. Bi)	Týden 1x za 3 roky PT 1,2,3
	Anglie		Ag	Týden 1x za 3 roky PT 1,2,3
	Alpy - lyžování		Tv	Max. 5 dní 1x za 2 roky PT 1